

PAVLI ROMVLEI REGIENSIS AD REVEREN
DISSIMVM IN CHRISTO PATREM ET DOMI
NUM PETRVM DANDVLVM DIVI MARCI PRI
MICFRIVM PRO GEORGIO MER VLA ALE
XANDRINO. ADVERSVS Q VENDAM COR
NELIVM VITELLIVM APOLOGIA.

Cogitaui nō parūm Reuerēdissime pater refelli ne ea
oporteret q̄ dīsidiosus: & illitteratus hō i Georgiū me
rulā virū integritatis sume & doctrīæ eximiæ p spem dīfēdē
di chalderini p̄tulisset. Nā cū oia fere maledictis: & cōtume
liis plena sint: certare conuitiis: nec p̄bi: nec igenui uidebaſ.
q̄ si eruditionis qc̄q̄ attiogere conatus fuit: id totū cū puerse
& fallo tractatum ſit: gratiā uel in ipſa nouitate amisiſ. Nō
respondendum igitur: ut videlicet res mala omnibus odiosa
p contemptū potius rueret q̄ certando uelut resumptis viri
bus ſtaret. Ceterꝝ cum nō paucos uideā q̄ gloriā merule fer
re haud poſſunt: Corneliu ſectari atq; amplecti: illius ſepti
as laudar: & quotiēs arguuntur ueris rationibus: audacter re
pugnare: id nūc ſcriptis peragere uolui. quod ubi primū edi
tum fuit opus ſermone tentauelā. Tunc forte ſociū laboris
& leuissimū auctoris aſſeclam i foro nactus: dū ea legerent
q̄ belle compoluſſent refutaui p tēpore i circulo: ut decuit.
Atq; reclamantibus quibusdā ultore me promiſi: mox i p̄m
Corneliū corā grauiter corripi: q̄ nec dignitati hōis pēpc̄i
ſet nec rei litterarie cōſuluisſet: ut pote nec chalderini aſſe
tor. nec pliniane lectiōis defēſor: nulla ratione: ſz magis: tuz
impudentia: tum uociferatione nixus contendederet: qui cuz
pertinatius reluctantetur? Spōlione prouocatus e certamine
cessit: polt illa q̄q̄ negotiis: & ſtudio imp̄mis iraꝝ grecarꝝ di
ſt ringerer: maledici conuictioris ſcripta paulo diligentius
diſquireſt statui: non ſine ſtomaco ſane. hic n. tuz medatiis
tum nugis: atq; opprobiis ingeſtis ſcurra: tum more viuum
eruditii ſumum intemperanter lacerat. Audiebam preterea
quod fere fieri ſolet: non nullos maledictis gaudere: & ceu

2

Iare atq; in rem latinam georgius carperetur improbus fac
tum laudare. Ergo tum exemplo eorum qui preceptores su
os aduersus improbos calumniatores defenderunt: tum ue
teris comici egregia sententia ductus qui infabula inquit *Xpū*
rāp̄ tōi dāv̄ mād̄v̄ t̄i t̄oī d̄ d̄iokālōv̄: & eorum
qui preceptorem sancti uoluere parentis esse loco: precepto
ris partes non tam tueri: satis enim per se merula defensus
est: q̄ gratum animum ostendere & gratiam al quam de
me optime merito viro referre: sucurremus item clarissimis
scriptoribus. vbi locus exiget, quos hic ita deprauare nititur
ut verus fesus posthac percipi ex illius lectione minime pos
sit. sed q̄ sit homo temerarius et impudens attendamus
furtiva sunt omnia illius dicta & pleraq; de scriptis meru
le aduerbum trāslata ut facile fuerit in furto deprehendi.
Quid obsecro respōdit obiurgāti. nunq; ego potui ea exco
gitare quemadmodum aliis in mentem venere. ne ista tuā
menti audatia iam dicta ciceronis & virgilii nihil imutan
surripia: atq; mea contendam. quid? quod manifesto te
et mendatio? triduo scribit posteaquam rescripta georgii
gisset philephum expirasse. Magna nimurum vis oratiois
merule si triduo hominem confecit. superuixit ille octo mē
ses. atq; dum etruscos petit calore & viarum discrimine vali
tudine contracta florentiat nonegenarius periit. quid mirū
igitur si coetera confingit quando in re nuperrime & in ocu
lis totius italie facta tam confidenter mentiatur Hoc opus
officii pietatisq; causa suscepit. atq; totum in utilitatem
studiosorum euigilatum tibi dicare uolui petre dandule di
ui marci primicerie Reuerendissime. Nam cui honestius &
magis exmerito primos hoc nostros labores inscribere de
bui? ad te nanq; patruellesq; tuos' primum vbi venetas me
contuli diuerti. liberaliter fane exceptus & bēgnissime trac
tatus ex illo cum omnem familiam tuam. tum te imprimis
colere cœpi. & eo magis q̄ dum tecum familiarius viuo vir
tutem quandam te referre nobilium parentū colligebam
insignes tibi pater & auis fuere ac genus maternum vnde.

etumq; illustrissimum Cui pene cōtinua serie trēs mari. ter
raq; potentissime rei publice. principes datū sunt. letare igi
tur paterno maternoq; genere clarus atq; suo riuneduce in
elito fœlix quoru; egregie res gestas [Si immittari (vt facis) p
seueraueris maxima queq; si aliis sperare licet. Ego uero iaz
expecto. Nam qd (cū bona cæterorū venia dictum sit). non
video de gente patria alium tantæ indolis adolescentem.
nostra uero hæc vel eo iocundius leges: q; con munem præ
ceptorē & litterarū nra ætate parentē defendimus. vale.

Proposit hic pmū chal. assertor īmo magis iactator sto
lidus & cōuictiōnārō iēptus. Pli. lectionē quā cōstātē icor
ruptā & uerā nō cōtendit s̄z difendēdo affirmat ceu unus sit.
ueterū scriptorū cognitor & cēfor: aut nō renatus tēpore:
alter Plinius. Et quis friuola & j̄iter se pugnātia proferat: &
que refellere nō sit ope: Ne tñ ii capiātur: qbus aut ocīū nō ē
ad Plinii uolumīa legēda: aut i diuersa lectione: qd seq̄ opor
teat. non satis itelligere pōshūt que nobilissimi scriptoris fu
erit de uuluis discretio atq; sentētia dicemus simul etiā pris
caz lectionē. non minus a feda barbarie: q ab Indignitate re
de qua agitur uēdicabimus. Subiiciantur igitur uerba. Plinii
vulua eiecto partu melior: quaz edito. Eiecticia vocatur illa
hec porcaria: pmipare suis optima. Contra effēctis aptu. pre
ter q̄ eodē die suis occīle: Liuida ac macra. Nec nouellarū ūuū
preter q̄ primipararū probātur: potiusq; veteruz. nec duz ef
fētaruz: Nec biduo an partū. nec post partuz. aut quo eiece
rint die. Proxima eiecticie. ē. occīle vno die post partū huius
& sumē optimū: si mō fetus nō hauserit: Eiecticie teterriuz.
Antiq abdomē uocabant: prius q̄ calleret eiūcēntes: occider
nō assueti. Quid hic carpis? Quid vociferaris? hoc nempe:
enecto partu legēdum esse: nō eiecto: Et itē eiūcēre idēz esse.
qd edere contendis. Quod quā sit absurde dictū qs preter te
ignorat? Audite queso doctissimi iuuenes: quo pacto dicat
esse idē eiūcēre. & edere vel ut suo ipsius sermone barbaro lo
quamur idē i portare: Cū sit titulus in xxvi. pli. ad eiūcēdos
partus: siue enectos. siue transuersos: In quo capite hec legū
tur: Sed precipua ditāno uis ē. Menses cit: partus emortuos
uel transuersos eiūcēit: Non edit: sed eiūcēit inquit partus. An
recordamini cum hec commentaremini: te cum tuo pylade
admonitos & a me correptos fuisse: ne dum pigeret Labo
ris. iretis precipites. Tum enim suz percontatus an alibi eiec
tu; partum apud. pli. legissetis: qd cū negaretis: pspexi. que
portētosa verba edituri essetis. Olectiois pliniāe parū diligē
tes. Nō hic scriptor. cū alibi. tū in septimo edimaturum par
tum: & legitimo tempore editos infantes scribit. Capite.

quarto hec leguntur: editis geis raram esse aut puerpere: aut
puerperio preterq; alteri vitam. Si non utriusque sexus edi-
ti sint gemini: rariorem utriusque salutem. Contra vero eis
estos partus per uim: nec hunc abortum dixerim. Aliud est
enim enectos partus siue transuersos eiici ab abortu. Emori et
enim atq; enecatur sub partum plerunq; foetus: ad quem ei
ciendum medici remedia afferunt. Sed cur ego in re consel-
sa solicitus sum? Quis eim tam confidenter mendacium de-
fenderet. Proh: dii imortales: quo uesanie iste prorupit: cum
duoru3 pronominū usum contra grāmaticorū obseruationē
in diuersa atq; ridicula trahit: nec in structura orationis ita re-
spondet: ut doctissimus quisq; & precepit & sensit: Ait enim
reddendum esse hec supiori. i.e. enecto: Illa uero inferiori. hoc
est edito propter uim cōoperatiui nouū cōmentum & interi
ridiculū: Non enim longe abest ab his grāmaticulis: qui mōs
significandi posuerunt i arte grāmatica. Nescio quid hic ar-
gutulus petulanter insciteq; & p̄cipit & se obseruasse iactat
de duobus pronominibus: Que uelut ab homine litterau3
penitus ignaro prolata: risu explodenda forent: nisi Cicero
nis uerba adduceret: que detrūcata eo consilio sunt: ut du3 ce-
teros a lectione deterret: sive inscitie patrocinium quesierit.
Dicat queso iste Cornelius neq; frugi neq; opere p̄be: si q̄
piam exempli gratia ita locutus fuerit: Dānandus est nō mi-
nus pylades q̄ Cornelius: dum nugales commētatiōes & que-
dam putida euomūt. Propterea q̄ ille suffragatus est. hic ue-
ro suo nomine edidit. Nempe sic existimo licet peruersi ige-
nii homine3 responsorum: qd ille remotiorem pyladem suf-
fragatum fuisse rettulerit: & his propinquiorem cornelium
edidisse. q̄ Ciceronem sensisse subiecta uerba confirmabūt:
si q̄tum in agro locisq; desertis audacia potest: tantum in fo-
to & iudiciis impudentia: non minus in causa cederet aulus
cecina sex ebūtii impudentie: quam tum in ui facienda ces-
sit audacie: uerum & illud considerati hominis esse putauit:
qua de re iure decretari oportet armis non contendere &

a iii

Hoc constantis: qui cum & armis certare noluisset: eum iure
iudicioqz superare. Miror ego imprudentiam & improbita-
tem tuam: qui non exstimaueris tua lecturos: Cicerois scrip-
ta reuoluisse. Et tam improbe mutilata verba: nisi forte duz
eam orationem Legeres. audatiam & impudentiam ebntii.
imitari didicisti. Qui in iudicio tam improbus & confidens
fuerit. ut vim factam. non modo no negauerit: sed profes-
sus fuerit illd igitur Ciceronis ad audaciā & vim in agro &
locis desertis factam: hoc vero ad impudentiam. clausule enī
hic sunt vt Quītilianus ait ex paribus facte. & inuicem res-
pondentes. Consideratum itaqz dicit cecinnam: qui armis
& vi non contenderit in agro: cum posset ante iudices iure &
certare. Et rursū constantem: dum iure & iudiciis eu supera-
re querit: qui voluisset armis & vi certare. Cecus itaque fuit
hic nimium. & ex sua cecitate ceteros iudicauit: sed iam .Pli.
sensus paulo exactius aperiendus est. Distinguit vulvas ad
hunc moduz: vt prima sit distinctio eieccticie atqz porcarie
vulue dicatur autem eiectitia. a partu eiecto: porcaria vero
ab edito. Rursum alia diuisio est. primiparis suis optima: con-
tra efœtis idest crebro partu exhaustis qd opponitur primi
pari vulua nisi eodem die. quo occiosa fuerit suis: Liuida ac
macra. Nec item nouellarum omnium suum probantur vul-
ue. sed primipararum dum taxat. porro potiores vulue vete-
rum: que nodum efœte essent: q nouellarum. Ex nanqz nee
ante partum. nec post partum: nec quo eiecissent die proba-
bantur. inquies quo pacto eiiciebantur partus? Pulsata pro-
fecto porca. atqz virgis euerberato ventre: qd non modo exi-
timandum ē solitum fieri: sed sunt. qui se ridisse referant p
xima eiecticie est ociose vnodie post partum. hoc sic intelli-
gimus. cum eiecto partu potiorem uuluam supra tradiderit:
nunc infert proximam eiecticie esse porcariam. hoc est suis
occisc post partum. Cuius sumen est optimum: si modo fœ-
tus non hanferit. contra eiecticie tērrium. qd posterio-
res sumen. antiqui abdomen dixerunt. Publius mimographus

vocabulum p̄mus suminis abdōini ididit autore Pli. quāq̄ apud plautū uetus tislimū scriptorē sumē legatur. Antiqui ab domē uocabāt priusq̄ calleret eiiciētes. occidere non assueti. hec uerba in consulto apoline atq; Sybilla sic interpretamur. Antiquos nō fuisse assuetos occidere porcas eiiciētes foetuz. priusq̄ abdomē calleret hoc ē cōtracto callo duresceret. Lac n. cōcretū intra ubera dēsitate spongiosa callosū hreddit ab domē Prisci itaq; ubi eiectus erat ptus. porcā nō interficiebat nisi prius ubera cōcaluissent. Sed importunus nebulo. nō in docte magis. q̄ arrogāter merulā hac interrogatio urget. Si duplex p̄ te georgi ē uulua eiectitia & porcaria. Et melior eius que pepit q̄ uirginis Quero quo noīe hāc ultimaz uirginis appellabis. si dixeris eiecticiā. insanis. cū nō mō nō eiecerit. sed ne grauida quidē fuerit sus uirgo. si porcariaz. deliras eadē rōne. cū nō ediderit. nec cōceptū aut foetū unq̄ cōtinuerit qd̄ igitur garris duplīci noīe uuluaz appellatā. imo cur tu hec deliramēta efūdis hō cōclamate iſanie. cuius deliriū nulla medicia sanari potest morte autē tolli. quas ambages tua ista uerborū iuolucra preseferūt. tue interrogatio iā tū respōdius: ubi uulua distiximus. quaž distitionē qa pēitus ignorasti. sic lapsus es ut nulla sit ratio qua errorē tuū nō dico tueri. sed ne tegere qdē possis Disce hō indoctissime q̄ non modo sensum. sed ne ordinem quidem uerborum Plinii. tenes. uirginis porce uuluam. interrim eiectitiam. & porcariam inter rim appellari posse Quā enim uirginem porcam Martialis. eādem primiparem appellat Plini maternam uero intelli go ueterem. Quod autem subdit graui de sue. si pro grauida accipiemus. eiectitiam significat uuluā aut per grauem ueterem. Opposuit ergo poeta uenuſtus maternam uuluam uirgini hoc est primipari. que prius mater nō fuerat. Maternaz que Iepius pepisset accipius. & hāc meliore dixit merula ex marcial & horatii sūtia apud qm meuius iqt n̄ eqdē miror si q comedunt bona. cum sit obeso nil melius turdo. nil uulua pulchrius ampla per amplam innuit uuluā q̄ frequēt ifoetu patuerit. Quid itē iactat cōuictiorū plenus:igenii. a iii

atq; doctrine inops. Triplici. sicut nomine vuluam esse appellatam eiecticie. siue porcarie. & virginis siue sterilis. ne tunimis diligens fuisti vuluarum scrutator. & nouus de diuisione earum tradenda preceptor. nisi magis omnium socordissimus. Quo fidelis scriptor. hoc modo distinguis vuluas? utnam hec tua commenta si veritati repugnant: saltem sibi constarent. spnnione equidez certauerim: aut crapula obrutuz: aut mente captum te fuisse: cum ista scriberes. Quam vuluā in virginibus gratam esse ait: si bimestres sues caltrari fere. solent. hanc tu habeto que recisa: vtais: pinguescit cum illa nihil mihi sit. si bimule aut trimule non erit virginis porce. tunc excise ubi pepererit. Plinius non magis virgines q; matres iubet castrari. videmus & nos q; sepius peperere eas castrari. illū tuū apitiū quo etiam nixus ē chal. non pluris facimus: q; cassam nucem: hic nugalia quedam & inscita precepta de condimentis tradit: ab illius temporis elegantia Lōge diuera. Porro homo preceps ad omnia: damnat qd scientillime d plinio sumptum merula dixit. nec biduo ante partum: nec post partum aut quo eiecerit die sunt hec vt surpadiximus. de vulua nouellarum suum tradita: que nunq; nisi. in virgine probatur At malitiosus litterator. veram lectionem nunc invertit. nunc mutilat. Legit. enim & biduo ante partum aut post partum. aut quo eiecerit die O que Larua hominem vexat: o qui furor mentem cepit. non , ne furiosi hec sunt verba: proxima eiectitia ē ociose vno die post partum: huius & sumen optimum: si modo foetus nō hauserit. eiecticie teterimum. Cognoscitis insaniam? Quidni. quando cx hac lectio ne eiecticie sumen optimum erit: idemq; teterimum hunc hominem circunducendum dicerem: nisi eum & furor & arrogantia occupasset: quare ad verbera redeūdum est vt loris cesus: de tergo suo. tam plinio q; merule satisfaciat: simulq; verberibus ad sanitatem. qd illi opto forsan redigatur. Tunc enim cognoscet qtu; errauerit: qui in ipso limine conuictiorū & maledicentie. in octo grauissimos errores lapsus sit. Tot.

enim sūt: Quos ne sit laboriosum lectori obseruare: intrans cursu eos subiiciemus. enecto partu. vbi eiecto. & qd idem eii cere. qd edere. inde eiectitia edito partu: porcaria vero enecto confundit illa & hec pronomina: iniuriam. faciens cicero n. effecetaz a partu suem appellat que pepererit: nos crebro fœtu exhaustam. Distinctionem vñue cx plinio ignorauit. Quare trifariam dīl inxit. quid sit porca virgo nec intellexit nec explicuit: isulle ingens verba Plinii. de castrandis. suibus. coniungit longe diuersa: cum optimuz esse sumē eiectie idemq; teterimum. deprauat veraz Lectionem. Plinii. cum inqt: & biduo ante partum. aut post partum quo eiecerit die: qd nos vera lectione defendimus legendum esse. nec biduo ante partum. nec post partum aut quo eiecerit die. Dicat queso ex sui apollinis sc̄entia. q̄s horum verborū sensus sit Antiq abdomen vocabant: priusq; callerent id sciētes occidere non assueti. accedat licet uell delphos. antrūq; igre diatur: non alium ex tripode sensum accipiet: q̄ quem diximus. Enq; constans & in corrupta lectio. & q̄ belle studiosis uiris qd pollicitus ē latifecit. Vbi quot paulo abstrusiores sunt sensus. tot & grauia & intolleranda errata inuenieris.

Epityrum :

Verum ubi semel iſanire cepit. nō cessat iſolens homo & blasterator iepitissimus atq; perq; odiosus uerā & eruditā Plini. lectionē contaminare & quam georgius correxerat & quidā audaces deprauauerant imouelut alienē temeritatis & erroris astipulator eruditissime castigata dannat ac ui tuperat. cui equidē ignoscenduz esse censerem. nisi frequēti in antiq; codicibus abrasa lectione deprauatam & de uul go sunptam subiecisset quā ita quidez connectit: ut diuersissimus & interim secum pugnans sensus habeatur. En quæ homnis diligentissimi principia iudicent queso docti. si in omnibus codicibus manu scriptis preter q̄ ieiis quos circiter

I. ab hinc annos quidam ex sua intelligentia correxit capi-
tyum legitur & agrimenti. q̄ta fuit zoili nostri confidentia
qui caprarum & a recenti maxime legi uociferetur. quo quer-
bo nihil absurdius & a scriptoris sensu alienius haberi statim
declarabitur. Titulus est Plinii de diuersitate caseorum: qui
ideo diuersi sunt q̄ gregibus & armentis eadem non sint pa-
scua. ergo cum idem sit pecus. alias tamen est caseus. id quod
adeo ex lectione Plinii manifestum est. ut si plura subiecero
non minorem lectori iniuriam facturus videar. quam hie de
dignitate Plinii minuit & detrahit. Laudat nobilis scriptor
romanum caseum. & prouinciarum. [Nec] nou alpes ait duo
bus generibus pabula sua approbare. dalmaticum caseum. li-
gusticum maxime ouium. & lunensem preterea vestinum
& cetera. quod si caprarum gregibus sua est laus. omnes ubi
cunq; nati casei commendabuntur. nec pronomen sua pro-
prium habebit laudis locum pro qua ponatur. Quare si gre-
gibus sua laus est. greges de ceteris segregauit. qui suaz pro-
priam laudem habeant. agrigētinos uidelicet. Exp̄ icemus
paulo diligentius que sequuntur. Augente gratiam fumo.
Requiero hoc loco tuam diligentiam si recentis casei (ut ait)
maxima esset gratia. quomodo eam fumo augeri Plini. sub-
iecisset. nisi inueteratum & uelut ebibito fumo exiccatum
innueret. At q̄ pueriliter tuam causaz agis. Nam q̄a in vige-
sim sexto libro ubi de medicinis lactis loquitur. epityri mé-
tionem nullam facit Plinius. hoc loco epityrum legi debe-
re negas. quasi non etiam de docleate taceat: & de generi
bus caseorum. quos ante a pabuli ratione & genere disre-
uerat. Quis quoq; in id erroris prolapsus fuisset: quando
in toto illo capite. pro qualitate pabulorum casei commen-
dentur. Sed nequeo istum non satis tam male de bonis lit-
teris merentem & mirari & pariter miserari. quod tantuz
ingenio suo crassissimo cōfidat. ut paulo altius & diligētius
rem de qua agitur nō exquisiuerit. & plauti verba tā idōcte

interpretatus fuerit. Si cibi genus inquit est: non continuo
caseus. oꝝ obtuso es ingenio: Non ne gelius in capite τετρα
επικράτων hoc est de eduliis: edulia & cibos dicit esse
simplices. aues. pisces. uitulos nuces palmas: & id genus cete
ra cibos appellat: huic uero temperario placet cibum non esse
nisi rem ex pluribus compositam: conteditq; genus esse mo
reti: quod si ita sit: non video: cur Plautus dixerit unuz epi
tyrum. Quid tibi priusq; librum ederes & pyladi dixerim
non meministi. Monebam ut rei latine consuleres. Studebam
ut te insane insanientem in viam reducerem: sed tu vt seper
es tui arbitrii & obstinati animi & in defendendis erroribus
pertinax) quas nugas protulisti: que omnia subridebam
mecum: non parum indignatus litterarum & preceptoris
mei uicem. Sed quid grecissas de compositione nominis? qua
si επί greca prepositio in compositione emphasis nō
habeat. & cum dicimus επικράτω — id est abscondo:
sic επίλυρον — epiyron: vimq; habet επί — in hoc
quam in illo. Ad quam significatiæ respiciens Plinius dixit
laudatissimum epityrum: sed nō omne: quare greges quida
propriam fortiti sunt laudem. Res ipsa patet. Obtrectatio
merule hic famam aucupari uoluit. quem tamen ita infecta
tur: vt impudens plagiarius Georgii dicta frequenter pro su
is usurpans. Sed aliud hic subdit: quod merule ex sententia
cessit: nec temere alibi magis errauit: aut magis inscitia de
texit. Arguit Georgium hominem doctissimum & in scribendo
consideratissimum inconstancie: quod videlicet in quibus
dam annotationibus rerum rusticarum: pityrum sine e scrip
lit: & sic sibi placere affirmauerit. Non fuit hec inconstancia
immo egregia quedam prudentia. atq; vt ex ipso audiui la
queos & retia tetendit: ut quempiam ex grege littotorum
ad castigandam quorundam imprudentiam irrestitiret. Sed
secus q; sperauerat merula non fere cessit: quis incidit in
casus non fera. aut avis maior. sed musca quedam stridu
la: que primo in curlu semetipsam obuoluit.

sed ut zoilus noster futurus ludus & fabula: non putet ged
gium temere locutum. Sciat pityrum ex oliuis contractis fi
eri a greco πιτύριστα. δοσ quod oliuam contractam signifi
cat. Quare disperdat penitus conuictior iste ineptissimus
& obiurgator impudentissimus: quis non nihil putidum &
incommode: uelut de sacrario grecarum littierarum profe
rat: dum querit quid sit pityrum. Quid enim oportuit addire
suidam ut inde disceret quid pityrum: quando uel uulgaris gre
corum pityra furfures dicat: & ego te id monueram: Inde pa
nes pityrini: & theocritus in pharmacoceutria sic ait. γένες
βιοίω τὰ πιτύρα id est nūc uram furfures: quam rem uer
ba greca que adducit significant. Quid est τὸ κεκοτάνιο
μένον τὸ κρίτην: nisi q ab hordeo pisto ex
cidit. Nam rem homo tranuersissimi ingenii non intelli
gens: fractum ordeum interpretatur: cum nullus fere sit cui
ignota sit dictio. Aliud est eim ptißana que potissimum fit ex
zea atq; oriza: Somniculosus iste cum cohorte suapedago
gorum & suo greculo: quid non tentauerunt. quid non au
dent: quid non coinquiant: quid non moliuntur: dum aut
de grecis uocibus precipiunt: aut nostra ex ipsis deducunt.
Periculum sane genus hominum: qui intra parietes dum
sibi inuicem plaudunt aliis obtrectando: lectiones frequen
tes & ueras cum iactantia fatua & arroganti corrumput: fa
ces lat hec cohors maledica: nisi ferulis cedi mauult.

SCEDA.

ATq; utinā si lingua tam licenter i doctissimos uiros di
stringit: non eadē temeritate Pliniū contendendo de
prauaret: nec alienē glorie detractor latinam maiestatem
& rerum memoriam lederet. Exponens Georgius ut est in
re latina diligentissimus obseruator. Quid esset sceda cum
non satis præbaret chalderinum in illud Martralis: nec po
tes in summa sceda teneri: qui diceret scedā s; nimis illicite

Esse tabulā rudez. Que papyro super inducta conficiebatur.
Plinii q̄ testimonio se tueretur: atq̄ oīo scedā pro tabula ac
ciperet: non paſſus nī expositione; incōstantē atq̄ falsam
flare: quod ſenſit. & uerifīmu; eſt protulit Plinii verba ſubii
ciens. in quibus ſceda & ſcedis legeretur ut ex iſpis cognosce
retur quid ſceda foret I; malignus. & loquax zoilus nūc de
mum in lucem profiliens. merule gloriā non ferens. cupid
& indocte lectione; aquibusda; nri temporis aristarchis de
prauatam non corrigeret. ſed magis contaminař cōtendit: re
petens rem iſpa; paulo altius. vt longa ſc̄ilicet cōmemorati
one plini op̄itrep̄at diſcere cupientibus. & vera perquireuti
bus. riſimus prefcto nō parum tam dementē cōfidentiā. &
audaciam quare laborandū nobis eſt ut uera; lectionē defē
damus. aduersus ſordes cimicis male oleniis uerba at plinii.
Iupprimemus uſq; ad finē queſtionis interin non digladie
mur cum homine cuius uires nulle. ſed mitius & uelut ludo
hanc petulantem corniculam exagitemus. qui dicat pli. ſibi
contraria loq̄ ſi ſcedis legerimus quippe qui prius dixerit
chartam auctore varrone repertam alexandri magni uicto
ria condita in egipto alexandria antea non fuiffe chartaruz
uſum hic ego ſponsione contendem (licet enim diſcipulo
p̄ceptoris verba uſutpare (cū talia cogitaret ita mēte captū
fuiffe vt vix legere nedum ſenſus diſtinguere poſſet. nam
q̄s nō uidet illud dumtaxat eſſe varronis chartas. non fuif
ſe ante alixandriam couditam. cetera uero plinii traden
tis. quo ordine priſci scriptauere: hoc eſt foliis chartaruz
libris arborum plumbeis & linteis voluminibus. ſcedis. pu
gilares uero etiam troianis temporibus fuifle cōſtat mox
Membranis pergami repertis. hec ni fallor ſeries eſt eorum
in quibus veteres uſque ad plinii. tempora ſcriptitarunt.
hic vero pertinax pedagogus inaniloquentia. & maledicis.
compellationibus potius fretus q̄ vera ratione, in quam
graues inciderit errores ex plicandum uidetur. primum di
cit. plini varrone fretum affirmare. chartas non fuiffe an
te alexandriam in egipto conditam. quod nemo diceret ni

si cornicula leuior: quomodo enim uarrone nititur Plinius
nisi reprehendendo: cuius sententie fortiter repugnat: &
auctoritate ueterum atq; nobilium scriptorum: negabis o
cornicula: Quid ni: quando tam confidenter Pliniuz per
sententiam varronis id sentire ais: cui repugnat adductum:
est testimonium varronis. magis ut refelleret q̄ ut auctorez
haberet. vnde postea breuite nomnes scribendi modos com
plexus ultimo loco: linteos libros & scedas: ut decebat po
suit: quippe posteriora inuenta: apud liuum linteis libri nō
nunq̄ citantur testes gestarum rerum: & quarum nempe ea
rum que ante Alexandri tempora geste sunt q̄ ergo ridicu
le dixeris ceris legendum esse illud: ostendit mox linteis
uoluminibus aut scedis. De pugillaribus q̄ dicis ita pugnant
cum superioribus ex sententia tua. ut nihil sit magis diuer
sum. Nam si ultimo loco. ut ais intulit ceris. quas afferis esse
id quod pugillares. Qui fuerunt ante troiana tempora. quo
modo ultimo loco scriptitatuz fuit in pugillaribus. sed esto
ex uarrone hec omnia legantur nunquid ceris continuo le
gi oportebit. aut Georgius dissidentia scripit: nihil minus
erit enim idem ordo & idem sensus quem supra diximus.
q̄q̄ locus ille totus Plinio ascribendus sit. Sed ouiri latinaruз
uocum diligentissimi indagatores patimini ne aut audire
potestis tam absurdam & tam a uero diuersam expositionē
de sceda. Accipit Georgius scedam pro folio charte. ut nūc
vulgus loquitur. At hic furens pedagogus audet cōtendere
scedam glutinum esse confundens atq; perueriens. & sen
sum & uerba Plinii ad hunc modum. Texunturq; omnes
tabule madentes aqua nili turbidus liquor vim glutini pre
bet cum primo supina sceda allinitur lōgitudine papyri que
potuit esse segminibus utrinq; amputatis trāfuersa postea
grates peragitur premitur demū prelis & siccatur sole. atq;
inter se plagule iunguntur. hinc ergo ais scedam glutinum.
O q̄ uera sunt nimis que quidam olim dixit. te tam hebeti
esse ingenio & tenui doctrina: ut fere nunq̄ uerba ipsa scri
ptorum connectere & ordinare scias sentit hic sceda esse no

minatiui easus qd i totū fallū est: suppina uero tabula ablatiui cū illud abblatiui sit easus. hoc uero nominatiui. Sed ratio deprehendit vnius scede reuulsione plures infestante plagulas. Non sapit hac in parte bimuli pueri instar: sed ut preceptoris sale utamur: lapis est hic pedagogus quippe qui interpretetur reuulsione unius scede hoc est vnius glutinamenti. Q uis hoc dieceret nisi cornelio insulsior & ineptior? Quid quod ueram lectionem perueritis & vbi codices antiquissimi habent plures infestante paginas.. Tu uero plagulas subiicis. ignoras uidelicet quid sint plagule. Atq; utinam in hoc bonis litteris solum damno fuisses pliniiane lectionis pestis calamitas & uicum. Audite quid subdat. quod facile prius poterat reuelli qa scabra eartha erat: ideo Plinius subiunxit scabricie leuigatur: dente concave. O delirum caput ad quod sananduz nulla ualet anticyra succurramus Plinio. quem malignus & improbus sycophanta in pueriles & tuos falsos. tum inconstantes sensus conuertit. scabricies charte. & leuigatio nihil ad reuulsionem scedarum & paginas infestandas pertinet. est enim hic Plinii sermo de chartis & subdit. sed caduce littere fiunt minus sorbet. Vah q̄ es infelici ingenio. preterea spectatur in chartis tenuitas. densitas candor. leuor. de tenuitate loquitur Plinius. deinde de desitate vbi ait secundo corio statumina facta sunt. tum uero de leuore q̄ uidelicet scabricia leuigatur & tollitur dente concave. sed caduce littere fiunt cur hanc distinctionem. Non aīaduertisti? quid inquā scabricies ad densitatem aut reuulsionē: sed hō malignus atq; iperitus cui iaz pridē cessit de trita fronte pudor: sine cura discriminis oia iculcat: & eō fundit: quis eīm ebrius diceret glutinamentū prius posse reuelli quia charta scabra erat q̄li de scabritie: & nō de charte desitate loquaē Pli. atq; si bñ aduertisses: paginas ifestari legeres nō plagulas. Sūt autē plage & a qbus plagule litca quadrata: & grādia tegmina que lectuariā sindonem: & toralia appellamus vt & apud liuiū legimus: & marcellus exsententia varronis dicit appellari: erantq; cōtexte plagule & super

inducto corio i quibus multe pangebatur pagine que reuul
sione vnius scede infestabatur & hoc i macrocolis: & cubita
libus dūtaxat propter lōgitudinem: sed ut dēsior charta fie
ret: statumina secūdo corio facta sūt: hoc est cū primum co
rium nō sufficeret statumen additū fuit. ut densior fieret: re
spondet eīm statumen corio: quibus duplicatis potuit char
ta dēsior fieri: verum quid absurdius sensu huius grāmaticu
li. qui cū prius scedam cōtenderit esse glutinum scedam p
pagina apud Mattialez accipiat: nisi forte nescit qd sit pagi
na: ē sane pagina a pangēdis litteris appellata: uel q in pa
ginis uerlus pangūtur: uel a pagis: q i libris suā queq obtine
ant regionē vt pagi: hoc festus sentit ynde vtraqz pagina di
citur apud Pliniū: & apud Hieronmuym ex latere i paginaz
legitur. Porro absurde nimis iocaretur poeta i librum dicēs:
nec sūma potes i sceda teneri: cū subdat sic tāq tibi res pacta
nō sit: q̄ pria quoqz pagina pacta ē: p̄terea excutiūt ne pa
gine an potius charte Q̄ autēz sceda lit foliū charte vt uul
gus appellat: nō somniauit hoc merula sed de Plinio elicuit.
id quod Hieronymi auctoritate cōprobatur: que dictio ē fre
quentissima i illius scriptis ad vigilantiuz in epistola in qua
se purgat d̄ traductione libroruū origenis: hec iustū quidē fu
erat nequaquā tibi litteris satissacer qui tuis auribus nō cre
didisti. ncqz eīm scedule acquiescere potes qui viuo sermoni
non accommodati. Item ad uirgines emonēles. charte exigui
tas indiciū solitudinis est & iccirco longum sermonē breui
coarctau: quia & uobiscū uolebam plixius log. & angustia
scedule cogebat tacere. & idē ad niceam exp̄giseere & euigi
la de sōno. & presta unam charte scedula caritati. & alio i
loco eusebius redemit auro inemēdatas scedulas quas falsa
ret: quid non tritissimū est uel apud uulgares scedula. q̄ ma
lum itaqz ratio uel potius furor: & amētia hūc coegit ad hec
erictanda. Debuit potius hic ambitiosus & insanus grāma
tista riegociosus esse i huiusmodi conqnirendis exemplis q̄
ingeiere schedion & schedia. laborat non paium in origine
& expositione dictionum quasi non sint paulo notiora. aut

expositiois idigeat huius nebulonis. nec tñ pteredū ē scđā
■ Plinio p̄mā illā phyllurarū positioēz dici sup̄ quas trāsuerse
ēt phylluraruz series uelut cratē faciebat q̄ rursus dēsabat al
teris sup̄ iniectis hoc est velut altera sceda vt foret statumen
corii: quare recte sceda pro statumie & pro folio charte acci
pietur. citauit Geor. teltes vitruuiū atq; palladiū vbi ruderis
& pauimēta fieri docēt. qd ni: sūt ne pauimēta multū a char
ta diuersa: multuz dicet iste. imo non admodū absunt: nā pa
uimentis & ruderis superinducitur coriūz cui prius suberat ita
tumina: & statuminari precipiunt ante q̄ rudus inducatur
ergo ut i pauimento sic in charta statumen dicetur. quādo
in vtroq; cornū sit satis iaz constare arbitror statumen legē
duz esle apud Pliniuz: & cornicule loquacis nugas non minus
rudes: q̄ improbas ab omnibus censeri. pnegat tamē statumē
apud idoneos inueniri qd mirū quādo id demū nouerit qd
aliis surripit & suffuratur sed hic spectare licet temerariū &
indiligentē conuictiorē apud columellā frequēs est hec die
tio quā & annotat & exponit Geor sed hic ait statumē esse
calce ruderis ad mistam nō minus hic cecus q̄ improbus fuit
cum ea legerit nec id mer. admonente obseruauerit illud
ego subiungam ad coarguendā iſcitiā pugilares non tñ cere
os fuisse sed & ligneos ut illo disticho cuius inscriptio: citrei
puggilares patet. secta nisi in tenues essemus ligna tabellas:
essemus libyci nobile dentis onus item eborei fuere vnde il
lud languida ne tristes obscurent lumina cere. nigra tibi nō
ucum littera pingat ebur. idem paulo infra pugilares mem
branei esse puta ceras licethec mēbrana vocetur dlebis quo
tiens scripta nouarū uoles: hoc ne erat qd tantopere inflatus
huc & illuc discurrens uociferabar: hoc illud qd dete taž in
solenter non nunq̄ me presente promittebas. hec inq̄ illa
arma quibus: te Mer. confecturum minabar: ecquid misel: le
te pudet. enq̄ belle expectationi & pmissioni respondisti.
Attendisti inquit errores incideris intolerandos cum omni
bus tum maxime plinio. deditis vides ne q̄ pernitosus fue
ris assertor: & Chal. defensor imbecillus. & integrum illius

b

fententiarū oppugnator nō uidēs silicet qd chal. peccauerit
sed improbe & impudēs. plagiarie. ecqd iterū te non pudet
eorū que facis & scribis tum maxime q aliena dicta tā licē
ter v̄surpes improbior atq; impudētior placētino anfere tri
ginta circiter errores comisisti insanissime hoīuz duz tribus
in locis mer. carpere conaris.

COPTA RHODIA.

Q Vid:q turbulēti īgenii hō mōz arrogātie & īprobitati
nō faciēs. s; in oēs rabie qdā debacehatus ēt eiudite ex
posita male iter p̄tando si nō magis elirādo corrūpe tētet:
& dū alterius ignorantia deſtēderi cōtendit magis suā ipsius
apit tū ignauia tū temeritatē interpretatur Georg. coptam
rhodiam esse placētam cum chalderinus dixerit panez esse
durissimuz. cur queso geor. accusas melius fane atq; enarrati
us mer. q chalderinus. qui panē simpliciter durissimū tantuz
noster vero v̄sum & dictionis significationez a grecis eruens
coptā placēte genus exposuit interim tñ curricula. ē. r̄z. cop
ta & genus panificii sed quid hic clamat. maledicēte pariter
& iuidētie plenus uociferatur hoc esse diuersum a senten
tia poete nam si placenta inqt siue dulciarūm ē copta quo
pacto peccans famulus qui eā comedēt punitur dic queso
q̄q inueni apud idoneos non comedendaz captam. sit placē
ta: sit dulciarum. non continuo comendabitur. ut delicatum
& precipiu; edulium: adde q̄ nec de omni copta intelligit.
poeta sed de rhodia dumtaxat que cu; ceterē appetanē vt
esui suaves rhodia illa reluctans dentibus cruciatum comedē
ti afferre solet. qd & hodie uidemus sunt enim melite platē
te & panes quida; delicatissimi per uetus statem obdurescen
tes comedenti insuaves interim molesti. qd rhodio pani for
san accidere consuevit: qui aduectus in italiā durescens in
gratus & pnitiosus nostris erat. deniq; si coptam rhodiaz ex
cipit ut pote cruciatuz afferentem. non tamen statiz ceteras
coptas fugiendas dicxeris: quid non & hic ignauus nebulo
placentam iinterpretatur: quasi cum georgio ſentiēs. sed me

rule nostro habenda est gratia: qui dictionis originem exquisiuit & apud quos ea legeretur obseruauit neq; satis est ubi expoete verbis sensum elicere uidemur id dicere. qd ex verbis poete colligitur nisi rem ipsam per spicatus contemplati fuerimus. Ostende queso. an alios habeas scripto. resquorum verbis fretus fortiter & non contumeliose geor. repugnes per causam defendendi chalderinum. aquo facto tantum habes ut nihil minus qd hoc facias.

Cophon profpon.

CVm in oibus tuz in primis vbi quid sit cophon profpon interpretatus es quā rem dū mer. explicatius docere nititur ab homine contumelias accipit. neq; vt chal. morde ret. sed potius vt quid esset cophon profpon aperiret. inqt ille per cophon profpon accipi debere paulam amare oēs quotquot sunt at nostcr per cophon profpon occultum esse s̄z qui tamen intelligatur amatorem: qui sub alterius perso na que muta sit rem agat quā expositionem vclut insulfam cur cauilletur chal. assertor: qui prius sensum chal. aslerere d̄ buit tum in georg. iuehi sed ignorauit hic quid sit cophon profpon iis auctoribus contentus quibus georg. nititur Cc cus iste pedagogus id effutiuit sed priulq; desensu disserā qd eophon profpon sit subiungā. est aut cophon profpon. dupli. modo. & i dialogis & in comediiis inductum. nam ut eruditissime geor. cophon profpon est vbi alias exprimit: aut verba. aut sensus alterius qui non appareat infabula aut in dialogo. qualia & aristophanis & ciceronis verba indicat. est item cophon profpon quoties verba fiant ad personaz qd nihil respōdeat s̄z auscultet velut factura qd ipere: quale illud terentianum in phor. vbi Getha post acceptum a dauo argentum puerum petit sic dicens. puer heus. nemon huc p̄dit: cape da hoc dortio. exponit donatus ad cophon profpon verba fieri. & tamen due tantuz hic sunt persone. quare non semper erit quarta cophon profpon. ut isti eructauerent b z

acc unq inuenimus expositores siue grecarum siue latinarū
fabulaq; dicere cophon prosopon esse quartā psonam: & ut
disrūparis repero nūq dici cophon psopon nisi duobns supi
oribus mōis. Grauislme itaq; chal. peccauit nec tu defēder
ausus es: siue qā nulla sit i te eruditio: siue quod uerissimū ē tū
tium adeo patebat: ut illud excusare magis ipudētis q̄ idocti
hois foret: sed recte mer. p cophon prosopon intelligi quartū
aliquē awatorē: qui q̄uis nō compareret: tamē ita locū i amā
da paula h̄c ret quē admodū i dramatis prosopon ptes suas
agat q̄uis nō loquat. Faceſſat itaq; hois maledici rabiosus cla
mor quando nihil nisi futile & ifulsū i medium euomat be
ne autem enucleata oja & scientiſſime iterpretata puertet
conēt. Sed quid peruersius expositū aut ipudentius dictuz:
imo quis unq improbior nel cynedo ſcribente ſatyraz aude
ret i geniosus eſſe uel hifcere aduersus eam expositiōnē quā
ſolus Mer. multiplici lectione & lōga obſeruatione notat de
poculo nestoris in quo exponendo cum chal. falsam & ridi
culam ſententiam dediſſet: hic assertor nihil defēdit. Ille eiž
colūnam legit: ſed in ſignificantia verbi dumtaxat laborio
ſus apparet. Cenſetur enim in precio eſſe interpretatur. ut
ſit hic ſcyphus cenſetur hoc eſt in precio eſt longeuo nesto
re. Quo dii boni miſelle preceps ruis dum q̄puleherrime
explicatam queſtiōnem maculare tentas. An uides q̄tum
peccaueris: non eim cenſetur ſcyphus ſed cenſentur duo fū
di. In ſoleciſmum maniſtariū incidit iſte corrector: nec mi
nus ſenſum conſūdit q̄uerborum ſtructuram uitiat. Ergo q̄
to expeditius & uerius cum alludat poeta ad fundos & co
lumbam de qua poſitione grammatici certauerunt ut expo
ſuit merula etiaž a nestore ipſo cenſeri duos eē fundos quip
po ſentiente cum iis qui geminum fundum eſſe dicebant.

PAROCHVS.

NE minus ē ipudēs aut minus i probus dū iſectatq̄ d̄ pa
rocho me. enucleauit aduersus eū hoiež q nimis ptinax
i ueritatē p parazonio cōtendebat parochō iſcribi oporerc
dic q̄ſo ſit ne defēdere chal. q̄ clamitet parochon legēdū eē

ne seio quedam cauillari: iactando quo^t reprehendas quinq^u
dicis errata. Tot ne hui nisi magis arrogantiam & insaniam
totiens apperias: elicit Georgius sensum ex uerbis varronis:
que apud nonium leguntur hoc videlicet parochum esse officii
genus & eum qui parochus erat sacerdotem pretorez: pa-
rochuz: deniq^{ue} eundez senatus eundez populi caput: an non
hec nonius nunquid etiaz in uicis qui frequentes sunt nunc
uidemus unum hominem multos magistratus gerere: & qui
parochus erat non continuo abiectissimus quis prebenda da-
ret. Rationes ueteres nunc veneti proceres hunc magistrum
nuncupat horuz est cum alia curiae. Tum iis q^{uod} publico noⁿe
ex urbe dimittunt ad iter necessaria prebere: & item is qui
excipiuntur publico hospicio horum est non solum domos
conducere: sed etiam copias: hoc est necessaria ad vitam pre-
bere. Vnde copiarii a Porphirione appellati sunt: nam copie
fremas licet usq^{ue} cum alia tu^m hoc maxime significant quic
quid iis prebetur: & comitibus: eorum quicunq^{ue} publice exci-
piuntur: de uentidio non affirmat per gelliū fuisse parochū:
sed uelut parochum hunc quesiuisse uictum sordide: nisi i te-
stimonio porphirionis insanires: & supra quid setiat porphi-
rio expositum a me fuisset refutarem: in etymologia porro
dictionis tantopere sapit ut non temere magis alibi desipi-
at dicit parochum ab eo dictum q^{uod} currum prebeat & dedu-
ctum & αρχα & ὁρος cui rei dicit assentire nonius. si aucto-
ritatibus: certandum tanti apud me momenti est in exposi-
tione dumtaxat porphirio: q^{uod} marcellus: nec tamen negaue-
rim parrochum etiam currum prebere: & suppresso auctore
a quo suidas accepit parochus prebebat currum sponse quo-
tiens in domū mariti ueretur qui & paranimphus diceba-
tur: sed illud temeritatis nimie est: q^{uod} chalde. assertor in hac
expositione chal. suum non defendat aut saltem doceat ue-
ra sentire. in nullo sane grauius & arrogantius peccauit ille
grammaticus cuius partes hic suscipies probare debuit cur di-
stichon martialis de quo contendebatur parazoniu^m an pa-
rochon inscribi debeat

b iii

ANCILLARIOVS

Sed quid hec hōi pdite arrogātie obiiciamus ē.n. frontis
faneq̄ dare hō: nī magis ifanit. Nā cū inerudite & pūl
gatis uerbis p̄ceptor exposuit let qd eēt ancillariolus Mer. ue
to ipe ex Seneca docuit let. Hic cauillator illitteratissimus i
eo qd nūq̄ nouit se aliqd sapeī oñdere uoluit: audiamus aut.
quo tuat. meru verba i chal. pensitās. Nam cū ille humile &
seruile nomē iterpietare ē ancillariolū nihil aliud addens
subdit Geor ergo hūile & seruile nomē acillarioli. argute nī
mirū sagillās uulgatā iterptationē Q uā rem subiecta uerba
senece ostendunt: q̄ verba quo magis hic excutit eo se magis
nō iplicat mō: sed demētiā suā oñdit qñ iniuria fit Martiali
q̄ epigrāmata sua nō ifulse aut quottidiano sale asplīt. s; lepi
dis iocis, q̄ eā sapiāt vrbāitatē q̄ n̄ nisi a doctis cognosci possit.

DANNA TA SPONGIA.

Sclerez ego: & uelut miseratus ifanientē hunc misellū la
bores meos alio trāfferrem: nī ifanie nō deessēt defēso
res: & ceu res añ iudicem agāt. laudatores accederent. Audio
ego quosdā uelut ære cōductos i defēsionē eorum frequētes
accedere: quibuscū potius: q̄ cū ipo conuictiori nūc agemus:
dicte queſo. p̄fandus est pudor: V idistis ne hoiez repletū ci
bo & potu. nec recremēta: nec vrinam emittere? minime fa
ne: atq̄ hoc dicit cornelius ubi dicit quod sciat ifelix damna
te spongia uirge. Aut quicunq; canis iūcta q̄ testa uie: ihunc
iaetat exactissimū ſesuz nihil d illa cena ſupaturum quod sci
ri aut ſentiri poſſit. uel a ſpōgia que ad emūdāda obſcena li
gno adheret. uel ab aliquo cane qui in ſtercus inciderit. uel a
testa illa que lotium recipiebat. hic ſenſus non modo fatuus
ſed ſecum pugnat: & ait a Merula ex cogitatu; fuſſe ſubli
cio venetoꝝ pōte quē mēdicio bſidēt frequētes id magis ho
mini obiiciendum eſt. nam testam recipientem lotium hīc
ſumpsit. Dicat rogo quicunq; ſit ſi de cæna nil ſentiri poſſit.
nec a cane nec a ſpongia. nec a testa cur ſubdit duos uerſus

Mulorum leporumq; & sumis exitus hic est. sulphureusq;
color carnificesq; pedes. qbus patet si carnifices pedes & sul
phureus color sunt exitus. Te plane delirasse quum subdas i
stercus & in locum uertuntur: & supra dixeris nihil superas
se quod sentiri queat uel a spongia. uel a cane. uel a testa. Na
si in stercus uertuntur. necesse est ut a supradictis sentiantur
cedite cedite hunc fatuum & furore elatum pedagogum ut
flagris castigatus aliquando. si modo penitus isanabilis no
est. meliora sapiat. Videtis quem exactissimū sensum supra
polliceatur hunc exigite discipuli.

GARRVM SOCIORVM

DE Garro sociorum quod olim georgius ad cronicuz scri
psit cum caluelut suum usurpet. aslerēs georgius ut ali
quid afferet unde rez uendicaret. au sonii uerba lubdit iniqz
hic cauillari non cessat. clamitans usurpari greca a nostris si
ne prefactione quod nos non negamus uerum ubi remotius
quiddam. & minime receptum in usum dicebant prefactio
ne quadam utebantur. Quid non legimus Tyberiuз cesarē
fugisse myropolium & alia multa uocabula prisci uitae ne
affectatores grecarum dictionum uiderentur. id quod & in
garro fecisse dubitadū no est. ueruz q improbe accusat geor
q priſcos appellat veteres romanos. quali apud omnes grā
maticos priſca & priſce loqui & priſce dictuz non legatur de
ueterum romanorum sermone. Qui autem muriam dum ta
xat intelligi uult respondeat loquax iste rabula vbi muria le
gerit socioium & nisi de garro intelligimus. non uideo q ui
habeat illud sociorum. nec solum jejunum foret: sed & ua
num atq; nullius pōderis. De muria greca sit dictio an latia
te ignorare contendem .

COLIPHIVM

Sed cur imperie hominem arguimus. qui nihil unquam
didicerit & quem greculus quidam ex isano reddiderit

b. ivi

insanissimum q̄q vbi de coliphio loquitur non nihil sapere.
videatur uon tamen sine magna iactura & literarum studio
sorū. sed magis hic pedagogorum sterlus litterarū pro
pudium: audet q̄a videatur non nihil chal. tueri. qd in ceteris
non facit. cuius temeraria nimis fuit etymologia de coliphio si tuus ille greculus preceptor rogabitur a me a colon
ne & iphi fiat coliphium profecto enim erit non dico re
darguendus ab omnibus s̄ exibilādus cetu mediocriter doc
torum est enim non facta aut cōmētitia, soluz sed plane ista
chal. stolida etymologia at mer. verissima deq̄ hic ego plura
non dicam ne videar dum alia cōngro veritati iniuriam face
re, que suis viribus nixa: non nisi in re admodū dubia patro
cinio indiget, illud tamen non omittā ne grecizator iste quē
piam fallat me legisse apud idoneos greco, s̄ Κολλισγεῖο, λλ
ubi panem significat κολισ vero simplici l. τὸ γαρδουμι
ον' sed id non animaduertit ignauus nebulo nec unq̄ didicīt
quem non pudet tanta sibi ī grecis litteris attribueie ceu ro
tam grecam linguam probe teneat cuius minimam partem
vix attigit studiosos itaq̄ admoneo: vt si voluerit veritatem
ex grecis auctoribus discere vbi vera cognouerint qbus con
cessum est hanc bestiam lapidibus insectentur. At si q̄ absūt
scripta huius dillacerēt atq̄ latrinis mandēt. Nihil enim ni
si stercoreum & latrinarium continent.

Petaurus.

E sed in petauro hō iperitus & cōfidētie plenus nulla auctō
oritate nixus qd pōt nisi stulte sētī & cōfidēter loqui.
Cuius dictionis originē & significatiā c̄ diligentissime & cu
mulate geor. explicuerit hic culex infestus aculeo suo magis
fœdo q̄ molesto non cessat pungere cui satis responsuū sit
ex his que georgius de marcello & iohanne cassiodoro addu
cit: non de homine dicitur petaurus: sed de genere ludi: qua

De sindone.

Non miror equidem si petulans est homo improbus cu
idem prorsus iſaniat & longe semper a re proposita ab
beret & in eo contendat qđ controuersū non ē: ob hāc plane
cauſam vt contetione iepta cum nihil in litteris agat tāen ali
quid agere videatur, quēadmodū in sindone. inculcās incite
& impudeter greca multa: sumpta de opulculis georgii. naz
que de sidone principali & sidonio deriuatiuo hic effutit a
georgio iam pridem sunt tradita, sed h omo nullius oris atq;
doctrine ceu sua vſurpans vt surreptice īgerit aliena dīcta: ita
furtum & petulentiam ostendit. nī magis in fusto demen
tie argui potest: cui breuiter & eruditè respondemus. sido
na in principalitate penultimam producie. At sidonium i
deriuatione: modo corripi modo produci. verum de quātita
te syllabarum certari non oportuit nec explicar̄ codices gre
cos quando sindonem legendū dicat georgius. huic homini
ad eo iſano: vt nullo pacto redigi in bonam viam possit sic
responsū velim. & debachetur usq; p me hic nebulo. & fre
mant ceteri inertice semper dediti sibiq; inuicem applau
dentes famam queritantes lectuariam esse sindonē dicimus
& tegmen linteum: qđ etiam thorale vocatum esse varrone
assentiēte legimus obſtruatur tandem ne hīſcat. aut ex hal
let hec foediſſima cloaca ne tetro odore se attrectātes velut
pestifero halitu coinquinet.

De Cohorte.

Et tamē hō nescius quid loquat̄ in cohorte ita ſe attollit
ut nōx minus deliret hic q̄ uniuerſarilla cohors ſectato
rū longe errantium inter quos exultans mimis superbis in
cedit. q̄ ſane usq; ad fastidiū cedētiū uerberādus foret. ut ali
quando diſceret quid georgius diſideret aut damnat i chal.
exacte geor. ex uarrone & marcello qđ eēt cohors enucleat
qui i hoc a uiuaris diſſert q̄ i ea paſcāt quecūq; ſūt uillatice

passionis hoc ē q̄ itra uille septa cōtinent iu iuariis dūtaxatō
q̄ ad saginā apparātur quā rem ita eē iiis diiudicādā religmus
q̄ diligentius rei rustice scriptorū & plinii verba & rimari &
pensitare voluerint.

De pretoriis & melimellis.

A q̄ faciat oscitabundus iste lurco: item de pretoriis & mellis
mellis p̄q̄ diligēter coḡita iuerter cōaſt. dū alteꝝ horū
vt libi ignotissimuz chal. p̄termiserit: & hic ignauus hō qd̄
scriberet, pr̄sus ignoraret: n̄fī a georgio didicisset. qdā ut p̄tū
cōmentitia sōniauit, que vera ne ſint. & doctis & cādidis
rei estimatoribus iudicanda remittimus.

Galbula.:

A De galbula qd̄ respōdēdū ſit i peritissimo plane ignoro
nec ſi ſciā putauerim eſſe ope pretiū hoc loco diſſerere.
n̄fī temeritati hoīs occurredū foret. & ne vāiſſimo nugatori:
crescāt āimi: ifurgātq; criste ceu ſilētio uidear i probitati ſuſ
cribere illud ab eo queſiueri. galbula. de qua loqtur martialis
ſit ne ea q̄ galgulus. ſi negauerit oñdat q̄ ſit galgulus. & i quo
hec duo inter ſe diſſerrant & idem ne ſint an diueſa ſi idez
nihil ē q̄ geor. repugnes. ſi diuersa oñdas. rogo. quo noie
τεροσ a nr̄is dicatur. ſi dixeris galgulū qd̄ erit ga'bula. cu
iū ſe q̄ ap̄: aristotelē neq; Pliniū ſit m̄tio. rursū cuſ martialis
gabulā tradat: uua mature ſcēte capīt illā inueſt uideſt. auē: quā
nūc uulgus galbedrū nūcupat hīc ego cū bona doctoꝝ ueia:
tñ mutaturus ſn̄iaꝝ ubi melius allatū fuerit eādē eē auem &
galbulā & galgulū censēri. n̄fī forte magis librarioꝝ uitio p̄
galbula galgulū ſit: cū facile fuerit & uero ſimillimū ſit: una
mutata littera in penultima & item in ultima.

De iure latii.

O q̄ loquax & fatuus ſit iſte patronus oñdit maxie. ubi
de iure latii leuia qdā & falſa repetit. cur queſo chal. nō
defēdit ut iactat: atq; omiſſa re de qua agitur: ad opprobria
ſe cōuertit. nempe q̄a deerāt rōnes: qbus merule ſcripta refu
taret. ſed q̄iepte atq; cōfule. imo vero pueriliter de feriis lati
nis. & uiceratōe qdā chal. igēſſerit. viderit q̄ illius cōntarios

reuoluūt: nos de iure latii differamus. latinī populi isocietatē accepti ius quoq; ciuitatis adepti s̄t. n̄ tñ pares romāis. ciui bus: imo cōditōe alia legimus ap̄ idoneos diminui capite ci ues. ro. quotiēs i colōias latinas trālibāt. & auctore. cicerōe le gis mulcta: & iterim volūtate ciues ro. i colōias latias pfecti s̄t. p̄terea alias nouimus fuisse colonias latias. alias uō ciuiū romanor̄. ergo alii accipeban̄ i ciuitatē roma. alii dōabāt eo iure qđ latini populi hūissēt. n̄de ius latii ortū qđ tūc ma xie dari cepit ubi bellū sociale & italicū cōfectū fuit. q̄re ut latini libero iam. ro. po. ciuitate donati & suum ius huēre. ita post aliquot ānos: cū: multi peterēt ciuitatē: iure latii donati sūt. illud autem suetonii fallo ab hoc legitur. q̄ nimis licēter frequētē dictōnē lubiicēs qdā a se idocte excogitata. cur nō melius tribubus trecenties legeris.

"abrasir
Meduaci duo.

Nvnq; ego vidi minus p̄stari ea. quetāto hiatu p̄mittāt: q̄ hic amēs & garrulus facit cui facile crimen condōas s̄e. nisi cū iactura & fama doctorū virorū & veritatis latinc hō illitteratus debacharet. hic q̄a videbat calderinū n̄ posse defēdi lūcepit & blōdi ptes. tueř, q̄so prius que d̄ timauo di xit blon. vt hac via ueritati cōsulas: an te iudice m̄lius geor. s̄etit blō. minie sane ille ptinacissime cōtēdit quorūdaž erudi torū diligētiā req̄res q̄ i iitris timauū q̄rerēt eē timauum qm nūc appellamus brētā q̄ q̄ sit alienū ab oī veritate dictū. ul̄ idoctissimus hic hō cōsēfit. omitto cetera. quē is nimis cōtētiose asseueret: de fōtibus & aq̄s calidis i vrbe ueneta scātēti bus lq̄ oia si refutata sūt laudē p̄meretur merula. sin fallo re darguēdus erat. uerū tm̄ abest ut hic duorū scriptorū s̄etēti as tueat aut cognitioni rex cōsulat. ut n̄ temere aliū uideris q̄ magis i euertēda ueritate labore t: uerissima s̄t que & scrip sit & s̄etit merula. hoc ē geinū eē meduacū. quoq; alterq; brētā. alterq; uero bachilione dic̄us. nec video cur tātope dictōež dānet. que ut ul̄garis & noue dicta usurpat. nec potuit alia uia discretio m̄duacos ex p̄mi s̄z utq; ueř nec ne distiguant uidāus. m̄duacos duos scribit. pli. q̄uis n̄duacida d̄p̄uatū s̄it.

q̄ duo sūt & alueo & ortudiuisi. q̄q p̄ d̄riuatiōes manu factas
bñficio agroꝝ. nūc simul īmisceāt. nūc diuidat. S̄z audet' nō
sine contēctione dicere. q̄ nūc brenta noua & vetus appellan
tur. menduacos duos oli eos fuisse. alienū sane a lensu & a cō
muni intelligentia nō dico ab eruditoꝝ siitia. q̄ fieri potuit
ut p̄ tot secula opus manu factuz & durauerit. & appellatio
nē tenuerit. Cuꝝ uideamus extractiōes altissimas & moles i
mēfas nō solū labefactari tpre lꝫ i totū tolli. Caret hic ut di
ūimis cōi lensu: quidni? q̄n oia & vitiose & cōtumeliose tra
et illud hoc i loco non scilebo: quē hic togisonē legit: uigī
sonez legēdū eē. sic. n. hñt codices. qui manu scripti sunt. & ē
lacus ille quē nunc lacū uigisoni dicunt. in quem non nunq̄
redundant meduaci. Debebat hic profecto malignus & in
eptus ostentator ne dicam offēsator i asserēda lectiōe Plinii
que ab aliis dilacerat: vocē ueterē & pñti appellatiōi cōgrī
tez uel corrigere. uel potius i lucē educeā. Verū quid gariula
cornicula nouit pleraq; omnia turpiter ementitus.

VKBS ET OPPIDVM

ET q̄q hec liquido sic se habcant. in se tamē nunq̄ cōuer
tens distrigit linguā uelut cestro percitus i quorūcūq; z
hominuz scripta. quāq̄ ranarum hic more pugnat. que denti
bus carentes cum uulnus infcrire nequeant crebro coaxant.
sic hic certe assidua & innata sua maledicentia: q̄to satius &
rei litterarie conducibilius armatur dentibus homūtionez
insigni uulnere litteratos afficeā. ut inde aliquid emerget.
quod excussisse atq; didicisse usui foret: nuge sunt huius nō
argute sed impudentes & fatue: quam rem neq; pylades tu
us negabit. abīque hoc primum discere cupio. nuꝫ recte dixc
rit Georgius differre inter urbem & oppiduz. que duo uoca
bula a Plinio semper in geographia distincta sunt. verum le
ctor Pli. frequens rez minime controuersiā dixerit. cōsulēdū
tn iis quibus forsita non ē otium pli. euolueā. quedam paulo
altius repetenda uidentur. quāq̄ duobus Virgil'i uersibus
abunde factum erit satis. qui de laudibus Italiæ loquens

Ita ait adde tot egregias v̄bes operumq; labores: tot conge
ita manu preruptis oppida saxis:ad quod respiciens georgi
us inter exponendum dixit v̄bes & oppida ueteris latii.ad
Plinium reuertamur:cuius afferre uerba supersedeo: qui ubi
colonias nominauit:subinde oppida ciuium romanorū alia
esse dicit:que si idem forent:non distingueret:nec tamen eo
inficias oppida interim ab historicis & oratoribus ea uocari
que colonie municipia & item urbes fuere. Quare iuste &
erudite merchal:taxauit qui cum omnia curiole spectarū ia
ctaret hoc saltez in expositione nobisissime colonie nec ob
seruasset:nec tradidisset contentus .s. itēpretatiōe tenui &
vulgatissima:uerum cū nō cesset hic rabiosus cauillator que
bene dicta sunt insectari.& ceu omnia ueteriū dicta euigila
ta habeat hic furibundus post multa d̄ municipiis & opidis
prefecturas dicit uideri sibi esse oppida:propterea l. q̄ prefe
cti militum ex ip̄is fierent. quēadmodū ex romanis:addu
citq; verba hec Cicero in p̄ilonem neq; eim regio fuit ulla
neq; municipium :neq; prefectura aut colonia:ex qua pu
blice non uenerit gratulatum stulte omnia confūdit: nescit
plane quid sit prefectura quid eim hic eruditī proferre pōt:
qui nec uetera r̄imatur nec si r̄imatus fuerit crassissimo inge
nio capiet :discant itaq; per me studiosi:quid sunt prefectu
re, appellabantur he in Italia in quibus & ius dicehatur &
nundine agebantur:& erat quedam earum res.p. neq; tamē
suos magistratus habebant:in quas cuz legibus prefecti mit
tebant quotānis:q̄ ius dicerēt:habebat sub se p̄fectū pagos.
nec ideo dicte sūt qa prefecti militn̄ ab eis mitterent ut sō
niat iste halluciator & iſulsus grāmaticulus cōmētus ē:s̄ ma
gis q̄ p̄fecti ad eas mitterēt. Subiūgamus at d̄ p̄fectis mili
tū:qñ res ita admonet auctore polibio i exercitu romāo hee
erat discretio ut legiōes dicerēt romāoꝝ qbus tribuni p̄erāt
militū auxilia uero q̄ dabat socii. hēbātq; p̄fectos. vñ ap̄ li.
freq̄nter legius tribūos militū d̄ rōanis p̄fectos vero d̄ sotii
q̄ at hic abūciosus lōge ūpetit sūpta de gellio & Pli. qā ad hāc
rē d̄ qua agitū nihil ptineat cōsulto pretereamus.

DOMINVS ET REX.

Vrget preterea Georgium ut nequissimum falsarioruz
qui sale martialis a more & cōsuetudine romana sūptū
scite explicet: sed huius fatui calumniaz discite queſo doctis
ſimi viri: uel magis cauillatorem nullius pudoris: ut dignus ē
conſpuite: grāmatici omnes alluſiſſe poetas ad historiaz: aut
ad morem aliquem ſcribunt: & quotiens aliquid ſint nacti
quod respicere uideatur uel minimum antiquitatis illud nō
tacent: quin potius ad eruditioñem poete oſtendendam: uel
alluſiſſe ad antiquitatem: uel histonā: uel colorem traxiſſe
ab alio auctore dictitat: quē morē dū Georgius ſectaſ neqſſi
mus omnium bipedum hic cauillatur i uerba Senece ceu fal
ſo adducta quaſi non hic ſit mos exponentium & testimōia
afferentium: non iſdem uti uerbis: dum ſenſuſ ſit idem: im
mo plerunq; alium locum & ſub alio auctore uerba referūt:
id quod in Cicerone notaffe ſe iactat aulus gellius: & nolter
Hieronymus in euangelistis deprehendiffe ſe ſcribit: nec cō
tinuo quiſ quam aut hos aut illos mendacii arguerit: quando
de ſenſu nihil perit: quid enim abeſt ab ignoto in ſalutando
ille. cuius nomen nobis non ſuccurrit: nempe parum: quare
ut argutioñe ſale tangat priſcum poeta festiuſ: ad morem
ſalutatorium alluſit. Heccine meiu. refertur gratia: qui uete
rum uon ceſſat excutere libros. ut ceteros intuitet ad diligen
tem ſcriptorum lectionem: cedat itaq; tenuiſſime eruditio
nis homo: ne dicam inſcitie plenus iſte iactator: & extento
folle ventosior: nec bonoruz doctis lucubrationibus ſe immi
ſceat: delitescat miſellus: niſi magis laqueo tam grauez igno
miniam effugere ſatiuſ eſt.

CENTVM VIRALIS HASTA

Sed qui totiens ſuccumbit atq; in litterarum certamine
omnia non tam inerudit: q; falſo profert: demirans nō
doctrinam: ſed tum audatiam: tum impudentiaz singularē.
quod in transiitu mer. exposuerat: uelut conſectatus quādaž
romanorum iudiciorum umbram: tanta amētia atq; iprobi
tate aggrediſ: ut ſicut erratū ſuuž nō cognouit: ita uerboſius

q̄ res postulat: de formula exercendorum iudiciorum quam
nunc veneti patres seruant differens: finem ineptiis suis im-
ponere nelciat: hunc oportuit omnem romanam historiam
perlegisse: & eorum scripta in primis: qui causas orassent.
Nam quis tam inflatus & preceps: iudicia centum viorū
ita circumscriberet: ut de hereditatibus dūtaxat exercerēt:
atq; in asseueratione sue temerarie opinionis hō incōsidera-
tissimus quedā ex oronib⁹ Ciceronis adducit: de heredita-
tibus p̄ cētū viros iudicata: potuit hic siue ebrius siue magis
erat furor: pr̄itus a suo saltē chal: discere: is. n. lectorē monet
ap̄ quē fere oia genera cār̄ē cētū uiraliū tractarent: s; cur hō
bipedū oīum atq; quadrupedū ipurissimus ac pditissimus
illa non legit: aut animaduertit: nempe chal, defendere nō
instituerat sed meru: contumeliis infectari: atq; hoc nomine
procerum gratiā inire: dum pauca quedam & a rītu romano
nō nihil ex collatione quā facit dissēndētia in unū cōgessit:
q̄ si tantū de hereditatibus cognoscēbat centū viri magna
ni mirū romanorum otia: quādo singularia erāt ut somnias
p̄ genere litigatiū iudicia: uix uniuersus ille populus in de-
curias iudicū discretus: potuisset cognoscēdis litibus sufficer.
hic ego plura non dicā: quādo res manifesta sit. & ī eiusmō
ineptiis reprehēdēdis: pāua admodū diligētia aut eruditio
spectari possit. Iā iḡ ad iugulādū hoīne⁹ uerba Ciceronis de
oratore sub crassi p̄sona subiitiā. ceteros uero non dubitabo.
primū iertie cōdemnare. post ēt ipudentie: nam uolitare in
foro herere ī iure ac pretorum tribunalibus: iudicia priuata
magnarū rerum obire. in quibus nō sepe de facto: s; de equi-
tate ac iure certef. lactaſ se ī cāis centū uiralibus: ī qbus usuca-
pionū. tutelarum. gentilitatum. agnationum. alluisionum.
nexorū. mancipiorum. parietum huminum: stillicidiorum
testamento: um ruptorum aut ratorum: ceterarumq; reru⁹
innumerabilium iura uersentur cum omnino quid suū quid
alienū: q̄ie deniq; ciuis an peregrinus si seruus an liber q̄ sp̄ia
sit ignoret insignis est impudentie. sat's his uerbis. pate-
re arbitror q̄ cause in cognitionē centū viroꝝ ueniret, quāz

minima pars erat testamentorū. agebāturq; vt quodāz in lo-
co quintilianus inuit non absimiles a iudiciis amphictyonū.
quādo apud utrosq; in iisdem questionibus ratio esset alia q;
apud iudicem priuatum. id qđ in decidēdis causis quotidie f.
uari uidemus: nāz in hacre compositissima sunt priuata iu-
ditia. quas curias appellatur ut peregrinorū. proprietatum
& recuperatoria. & cetera aquibus appellatio e&t. ut etiaz de
aliis ad quadraginta viros: hinc georgius. similitudinē aucu-
patus est. & recte quidē. At tu oiu; insanissimus. si amicos cō-
sulueris: extra lime aulæ nō excesseris. sed velut i grugustiolo
delitescens tōsorem ad comam. medicum uero ad venam: &
ad potionem hellebori accerfi curabis: .

Subselia & splenium.

Non equidem demiror temerariam audatiā & vocife-
rantis hoīs dementiam. qui tantopere uel garriat. ul
insaniat. dum aliū infectetur. ait peccasse mirū i modū mei-
q; exposuerit ex sententia aſconii subſelia minorum magis
tratuū fuisse: hic ego nescio vtrum magis petulātie an insa-
nie hoiez arguerim. petulans nimiū supramodum ē: imo pe-
tulantissimus qui p cauſam litterarii. certaminis quas potest
congrat & ingerat cōtumelias: demens q; ipſu; aſconiu; ad
ducat. qđ enim aliud aut sentit aſconius. aut tu clamitas nisi
qđ dixit georgius hoc est iudices trifariam diuīſos idest tri-
plici ordine delectos: sed cauillator improbus diuīſos putat.
dictum ex numero. & gradu ſedentiū. & cauſas cognoscētiu;
qđ absurdissimū est. nec geor. impingi pōt. qui diuīſionē iudi-
cū ita explicuit: ſedebāt aliquādo diuīſi. nā & ordo ſenatori-
us. & equeſtris & item tribui erarii iudicabāt hec nimiū est
triplex diuīſio quam du; tu nebulo insectaris. nō anīſimus
modo ſed demētissimus appaies quippe qui nihil diſſentias
ſed elegantissime dictū perdiſi pudoris pedagogus damnas.
nam diuīſos trifariam iudices erat. cōe qddam habere. qua-
le illud virgilii. diuīſum imperū cū ioue Cesar. habet. & quo-
dam in loco laurentius valensis diuīſu; cōc. exponit. ſic iudi-
ces diuīſi iuditia cōmuniter exercēbat. nec miū ſitā pceps

quocūq; fertur cū nihil cīrcūspiciat. nec pēsi qequare habeat:
stoīdus pariter ac uanus: quemadmodū i subselius uociferaē
nā si subselia sūt minoꝝ. ut ait asconius: coruꝝ q̄ minora iudi-
cīa exercēt. cur geor. peccauit si numerū iudicum dixit: nī si
forte aliud putaueris tu exercere iudicia & iudicem esse pre-
terea de te vehementer scire cupio: que tu appelles priuata
iudicia: & quo auctore nīxus hec dicas: & item qđ iudicium
priuato opponas: que de etymologia & significantia subselii
dicās ea vanissimi sūt ostentatoris: & quasi hoc parū esset in
ostentationē petulatissime stulticie: spleniū erudite amer in
terpretatū: hic inuertere conatur: nā si alitere cēt ab eo dictū
sententiā chal. tueretur: Sed verbum. rarissimū iuentu & qđ
a'ius non legerat. p̄ter geor. hic improbus nō cessat iuertere.
Dic corneli curaliū locum non adducebas vbi spleniū legis-
ses: hanc gratiā mer. rettulisti. qua de re nō multū miror: cuꝝ
lepe asinus quoq; cui plurimum debet calcē īgerat: & n. Pli.
verba d̄ splenio ne tuus quidē p̄ceptor legerat. s̄ iuxta Itēcū
ignorauit: ego hic subdā eruditissimū quiddā. qđ supiore an-
no meru. cū ego forte una adessem obſuauit. nā cū libris col-
latiſ theophrasti de plātis opus recognosceremus: mirati sa-
ne sumus spleniū a theodoro coluꝝ īterpretari: dic̄t. n. d̄ her-
ba gneco ea mulieres p̄ colu uti solitas. nā pro spleniis qđ di-
cit theophrastus. pro colu theodorus īterpretaē secutus uide
licet pliniū. cuius verba qdam correctores deprauarūt. Ergo
& plinio & theodoro auctoribus spleniū dicemus colū. Vñ
aut̄ fiat spleniū: Iulius pollux declarat: nā ps splenis crassissi-
ma caputeius uocatur atq; spleniū. Erit igit̄ spleniū uel pan-
nus uel ex pelle quiddā oblōgū i medio latū: qđ superiponi
nōnunq; cicatrici interꝝ uulneri: uel fractis uel sugilatis solet
quod forsā a celso pittation appellat̄ his uerbis. Si capit is do-
lores sunt rosā cū aceto miscere oportet & in id īgerere: dein
de habere duo pitatia: que latitudinē frontis lōgitudineꝝ q;
æquēt. S̄ uerba Ciceronis p̄ roscio nō illō uolūt qđ huic cæ-
utiēti hōi placet. Cicero līram īuit qua nota iudices dāna-
bāt: quā ēt cālūniatores odio hēbāt q̄ eorū nomē a.c. īcipet.

Magalensis purpura.

Sed qd n̄ audet iste bouiator. duro ore: cui hercule nō cor
nō sc̄lus iest. neq; pudor aliq; nā quis demēs sit: si i loco
eū puderet nō usq; quaq; redarguedus foret: aut tātū sibi per
mitteret: ut sine ullo respectu & doctrīe & hoīs eruditissime
scripta iuaderet: q̄od n̄ rodit̄s rabie ligue: ul̄ diligētissime
explicata. sentit merula p̄ megalēsē pupurā ludos megalēses
significari: at p̄ sacrum populare Horalia atq; p̄torem & edi
lē itelligi p̄culee maritū q̄ duo honores maguo i celebrandis
ludis cōstabat. uerita igitur mulier ip̄edia p̄fusa: marito nūti
uz r̄misit: lucrī uidelicet grā. qd cū sit uerū: hō male curiosus
ipugnat: confundens nimiruz quod p̄ poetaz discernitur. si
megalēsis purpura erat constatura centū millibus: populare
uero uiginti. certe cū lōge differat inter se impense ludus nō
idē erit. cur itē ingeniosissimus poeta quatuor ueribus eadē
rem repetuerit iniulfissimū uidetur. sed est opere cognosce
re quā pueriliter rem distinguat. nam priora impendia p̄tex
te ascribit. secunda uero muneribus: quod non minus inep
te & absurdē excogitatum ab homine leuissimo: q̄ Plinii
testimonio confirmatur. dic quelo si tibi libet omnium ua
niſſime quid faciunt uerba plinii de pretio purpure dicta ad
sensum Martialis hoc est purpure libram mille nummis nō
potuisse emi: quasi centum millibus constaret ad pretextaz
conficendam. o hominem dementem pariter & imbecilluz:
qui non tanti fuerit ingenii. ut saltem non attenderit. quid
effutiret: libras arbitror purpure colorem esse uoluisti. non la
nam. si color emais'iam iam afferre libras centum hellebo
ri. nimis hic desipit si lanam: tantudem uel paulo plus cen
tum libris opus est: ad te repurgadum: quando huius vestes
vix milo ille crotoniates magna:um virium athleta sultine
re posset: audebis post hac bonos iulectari: stolidissime: cū tā
manifesto recognoscas tuā inscitiam. cur vero tāta cōgras ex
Plinio. cicerone atq; suetonio: nō facile intelligo. propter a
rigidissime stipes nō aduertisti numerorū distātiaz & deinde
imparilitatē. nā bisdena millia ad cētū nihil habēt sanc aut

paritatis aut si sit udīs: at dices alterū i vestē alterū i ludos fie
bat ipēdīū: magis i lanis: qui vestē pluris cōstare volueris ludo
rū ipensa: nā quicoplū i ueste impēdet eius. qd iludis. qd ludi
magne matris sub cesaribus arbitrio pretorū fierēt ligdo plu
rimi declarat̄ historici. nī forte dixeris n̄ potuisse eodē āno
& pretore & edilē eē. quasi de tēpore tñi unius dixerit mar
tialis: nec timuerit & cauerit sibi proculeia i ānos quid si etiā
vno & eodē āno magistratu vario fungi licebat. qn tradatur
ex cesarū arbitriocōsulatus preturas & edilitates: interi i pa
ucos dies interi in mensez acesaribus cōcessas atq; eodē anno
idez fuerit & pretor & consul q̄tu ad etymologīa. cicero suf
ficiat ap̄ quē legimus ludos megalesia ne vno q̄dez verbo ap
pellari latinout vocabulo i pō & appetita religio extēna &
magne matris noīe suscepta declaretur: nō ne uult cicero p
ditionē grecā extēnā religionē significari: & itē de magna
matre deductū nomē. hoc est. *ἀ τῷ τιὸ με γάληνο*
μητρὸν video te adhuc vno scrupulo cruciari & ut eſinge
nīo sane retuso & minime diligētie reclamare: post p̄turā nō
solere romāos edilitate fungi. id qm cū exceteris tū ex liuio
facile colligitur. ex his disces. quare cū tātopere blatero ligu
ex seuiat aduersus hoīe litteratū idignissie: horribili flagello
cedēdus ē: vt pares sceleri pēas luat.

De tomo.

NE q̄o satis me explicat̄: nec si bñdicta dñfēdero, aduersus
hoīez naīa iprobū & furiosū: qd ego laudis acqraz satis
icio. nā cū huiusmodi cauillatore pdito: & confidenti lingua
cōuitiis certadū foret: magis q̄ rationibus. cuius iportuna est
iduſtria. q̄ppe aut absurde criminatis aut bñdicta i peius tra
hēt̄ s. nīi forte pietas i p̄ceptorē. laudari mētō debet. verū ut
i pbitas atq; recordia si pūiri nequit. saltē ita dtegaf̄: vt cete
ri cognoscāt nugatoria eē hoīs accusatiōes: nō pauca q̄ uitio
dat p̄ se ipsa & defensa sūt: & malignitas hominis satis super
q; detegitur Tomon volumina significare uel. Hic Amentis
simus. cū p̄ceptor̄ suo nō negabit: cur uero i terp̄tez tomū eē
crassiorē papyri p̄tē discei ueli u'extē q̄ itē tēuior. q̄ ue crassi
or sit papyri ps aut cur tēuior ps n̄ possit tōus appellari cur in

c z

expositionē chal. grecā etymologiaz ūquirēs de tomis i quas
partiti sunt libri os iuos eruditissimi greci mētionē nō fecerit
i qua re hic egregius assertor preceptorū repugnat. sed hoc
tam indecte pretermisum est a domitio q̄ illud stulte igit
tum; & mox a cornicula temere reprehēnū:

De myrino & sumenio.

Hoc idem de myrmo & sumenio dicendū. nāz que chal.
excogitauit oīa plane emētita sūt: & falsa quare vt ge
orgius dixit afferat rationē: qua nixus hec ille mox hic som
niauerit. qui enim potest aut veri discernere a falso aut acu
tius excogitare hō i oī re preceps. & perdita. audatia. sed attē
damus oblectro quā ipudenter & temere enarrationē georgi
diligēter perquisitam cauillando puertat mox q̄bus: cōtume
liis. probū & eruditū hominē insectetur declarat mer. quātū
elicere potuit: ex verbi scassiodori fōtes aponi rudes ēe puel
lis propterea qđ non admitterēt feminas aponi balnea in
q̄bus. viri recrearentur. nec essent ille aque cōes mulieri. ac
viro. hic vero scarabeus nō tentat hanc expositionē. sed vt
plenam ambagibus atq̄z implicitaz detestatur in aliaz non
minus falsaz qua moleitem transiit: vitiata vera scriptura: se
suq̄ addito absurdissimo: imo magis repugnāti. vult. n. rudis
sinuēse reddi. & qua causa id dicat attēdamus. qđ. s. ex aucto
ritate plinii. sinuesane aque sterilitatē arceant a feminis. sub
iecta est ratio inscipida. propterea. s. qđ sinuesane aque steri
litatē abolerēt dic queso si feminine vt scribit seneca: arcende
sterilitatis causa sepe ex roma in egyptuz nauigariunt. vt hau
sta nili aqua fecūdiores fierent. uō video cur puelle arcēde a
sinuesanis aq̄s fuerint quando fecunditas a mulieribus sum
mis votis optari soleat: cur item alio. loco docet marcialis fie
quentasse mulieres sinuelanas aquas: quare cū nihil magis
pugnet quā a lutulento ore prolata sentētia: miseras chartas
i quibus tot errata & contumeliose dicta sūt notata. latrinis.
dabimus. vt exitum quez promerentur habeant.

Impositurus igravissimus nebulo maledictis suis finē ait
sc̄ oī ad auditorū geor. officii. si n̄ magis maleficii gratia cō
tulisse. quid. n. tūc aio agitārs exitus ip̄e rei oñdit iquit geor.

nescio quid d' auētio dixisse quod falsū oīno ē. & ab eo ipudē
tislie cōfictū alter⁹ vero d' alba dictū. qd' tāta vociferatōe ex
agitēt: n̄ delyderās diligētiā meruſe. s; ea cōentus que n̄iſi p
ditissimus ḡlq; & cōminisci. & pferre auderet vociferat̄ oīa
pmiscēs. qd' albā i enarrādo liuio dixit sup̄lio auctoris noīe ad
differētiā alterius aibelōgā dictā. o mōstrū hōinis o petulātiſ
ſima bestia o nebulonū vaniſſie o fex pedagogor̄. accusar̄ tu
audes quod fuit doctiſſie explanatū. s; captus eit hō idiligeſ
& olcitabūdus qd' auctoris nomē merula ſup̄ſſit. na; vbi res
exp̄ſa n̄ ē: & d' eruditōe agit ifatissima ē iſta cornicj'a. atvbi
locus idicat aripiēs oīa temere: nullā bonaꝝ līragꝝ curā Prati
onē habēs vt videat aſſerere qd' p̄ores docuere. oīa iuertere tē
tat. s; ne p̄ribus quā p̄ſit verbis cauſa agat & uno ictu temu
lēti hoīnis petulatiā cōficiamus & nome auctoris atea a me
rula ſup̄ſſi & uerba ſubiiciamus. dionysius in pmo d' aſtigatati
bus romanorū hec trigesimo deide āno post cōſtitutionē la
uinii urbē alterā ſecūdū oraculū cure datū cōdidit alcarius
enee filius ac laurētiū: aliorūq; latinorū quoſcūq; melior ha
bitatio delectat traducit i nouā urbē idito vrbī noīe alba: ē at
alba lingua greca leuca diſcretiōis aut̄ cā diſtinxit eam ab ur
be alterā eiusdem noīs. figurā vrbis nominī adiūgēs. & eſt ue
lut cōpositu; iam nome ex ambobus alba lōga. i. leuca macra
hec d' alba dionysius quē hic legiſſe debuit. niſi magis meti
tur cū eum testem de auētino citet. in eadeꝝ fere ſceda albe
& auētini ſcriptor egregius nominis cauſas tradit. quare aut
dionysium non uidit. aut dormitabat uino obrutus impu
riſſimus homo. tuas minas & ceterorum ubi d' litteris agitur
tanti facit meru. quanti plumbeum pugionem: queſtiones
plantine ub. edentur tantum glorie homini allature ſūt quā
tū ne priſci qdē gramatici tulere. & audet hic minari q ſolū
ſuffura. & cuius uix una ē pagina que nō dico menda careat
ſed latine dicta tua iſta tela ietusa ſunt & ab ibelli homine
emissa unum te mōeo i utilitatē. ſ. rei latine diligētius libroſ
euoluas & iteri doctos hoīes cōſulas. ueꝝ cur fabulā ſurdo &
qui ita demū corrigi poterit ſi ſe p̄cipitē i baratrū deiccerit

In v. tia aut opusculi pte ceu nūgīs i eptiisq; maledictis corci
da ipositūs. a barbaō ad quēdam pyladē transit nō pudet
malignissime & stultissime dāno uertēte & diebus itercalar
bus mētionē facere: nō ne patescit i probitas & i pudētia. au
sus ne fuisses unq; tu quicquam de itercalaribus mēlibus. & a
nō vertēte log. nisi id p̄us geor. tractasset: indicato cēlorio ap̄
quēexplicatus dānis & mēlibus multa legerēt. Cur coimen
tatores i Iuuenalē hoc sciluerūt. ubi eit. cum se uerterit ānus
nēpe ga inobseruatū eis fuerat. q annus uertēs eēt. Sed istas
tuas nugas refellere aut redarguere i aio mihi nō ē. quis: n. sa
ne mētis lector: ubi ista tua cōficta uiderit. malignū ingeniū
& ipudentē arrogatiā scurre nō cognoscit. illud tñ nō prete
ribo i quo geor: mordes. q i enarrando loco liuii ubi pōplius
descripsit annū. igne cōfessus sit. se ex scriptis macrobii &
censorini nō posse intelligere quo pacto xx° quoq; anno ad
metā eundē solis unde orsi eēnt plenis oīuz annoꝝ spatiis. di
es cōgruerēt noluit mer. cū videret i oibus codicibus. & qdeꝝ
uetustissimis xx° anno. legi aliqd addere. aut iuertere. s; hic
audax amēs & ipudēs qto uerbū addit. dic quelo cur n̄ viii°.
quoq; anno dicere potuisset aut sextodecio. qn̄ ex supputa
tione censorini atq; macrobii. dies octauo quoq; āno cōueni
rent. An paꝝ tibi fuit cōtaminare lectionē liuii. nisi etiā dū
Geor. ferire cupisisensuꝝ Cicerōis deprauares. q ad ligarium
scribēs ait. cum ad .ii. klendas intercalares p̄ores rogatu fra
trū tuog; mane ad Cesare venissem p̄ores inquit Cicero di
xit intercalares klēdas. respectu scđe & tertie & quarte inter
calationis. qbus ex cōsuctudine nume alternis ānis romani
vtehan̄. hic peto quo pacto fieret scđa tertia & q̄ta intercalala
tio. & q̄ fuerint p̄ores intercalares klende. p̄or. n. ut grāmatici
obsuauerūt. d̄ duobus tñ dicit. qd̄ si ita ē nihil tñ abhorret
a sēlu Cicerōis q̄ numerus haꝝ intercalationū quod & re ipsa
patet. Si quidē bis intercalatuꝝ fuerit eo āno vt scribūt trāqli
us et cēsorinus. At ego iam nre huic apologie extremaz ma
nuꝝ uelut coronidē iā apponā ea lege. ut legētiū iudicio subii
tia. honestior mā ne q̄ tua fuerit. et te plagiatiū. extra oēz

pudorem arguit. Iam credo intelligis quid sim dicturus de se
plalia loquimur. cuius verbi explanationem primus Georg.
in cætu patriciorum & quidem eruditorum exposuit: huius
testis locupletissimus est hermolaus barbarus cädidissimus
& ingeniorum & litterarum estimator. & in omni doctrina
ruz genere eminentissimus. a quo multos ante dies simul &
a georgio quesitum fuerat quid esset seplasia. Video iam te
perficere fronte; quaq; quid prefecturus sis non sentio ne
gare hoc aliis potes. sed mihi nequaq;. quotiens tu & pylades
me paulo blandioribus verbis adiuvistis. rogitates nempe ubi
apud Plinium seplasia legeretur & quia uerebamini id quod
reserat. uos a me dissimulando eludi. Non cessabatis acius i
stare. ut hoc uobis indicare. Cumq; respondissem in quarto vi
decimo fraus sepissime asie pro seplasia legi. tunc quos rilus
perfecto Plinii libro fecistis. Irridebatis Merule diligentiaz.
qui locum deprauasset. audes hoc negare? non mihi georgii
partes defedeti respodisti fraus sepissime asie legendū esie. q
. sex asia thus mitteretur. Nolui ego tunc tibi furenti plura
de sensu Plinii disereret ut aliquando preceps in foueaz ca de
res. quod factum foret nisi alius te monuisset uno & altero
pacte facto loco Plinii ubi seplasia legebatur. qui item ne la
bereris in id quod propalam iactabas. te repressit in exposi
tione uidelicet illius ouidiani. Tollerere nodosam nescit medi
cina podagram. Nec formidatis auxiliatur aquis. Non rabie
nec ex ea aquarium formidinem a poeta significari propalā
contendebas. sed ex aqua intercute timorem nasci. contra
q; Mer. interpretatus fuerat: Nam medici ut inquis ad ra
bidi canis morsus sanandos remedia plurima tradunt: tibi
quoq; accidisse id aiebas. quod si uerum in te fuit ad timore
aque nondum ueneras. Niſi forte rabies quam conceperas
corpoſe ſanato mentem inuafit que nunc quoq; tenet tuā.

FINIS

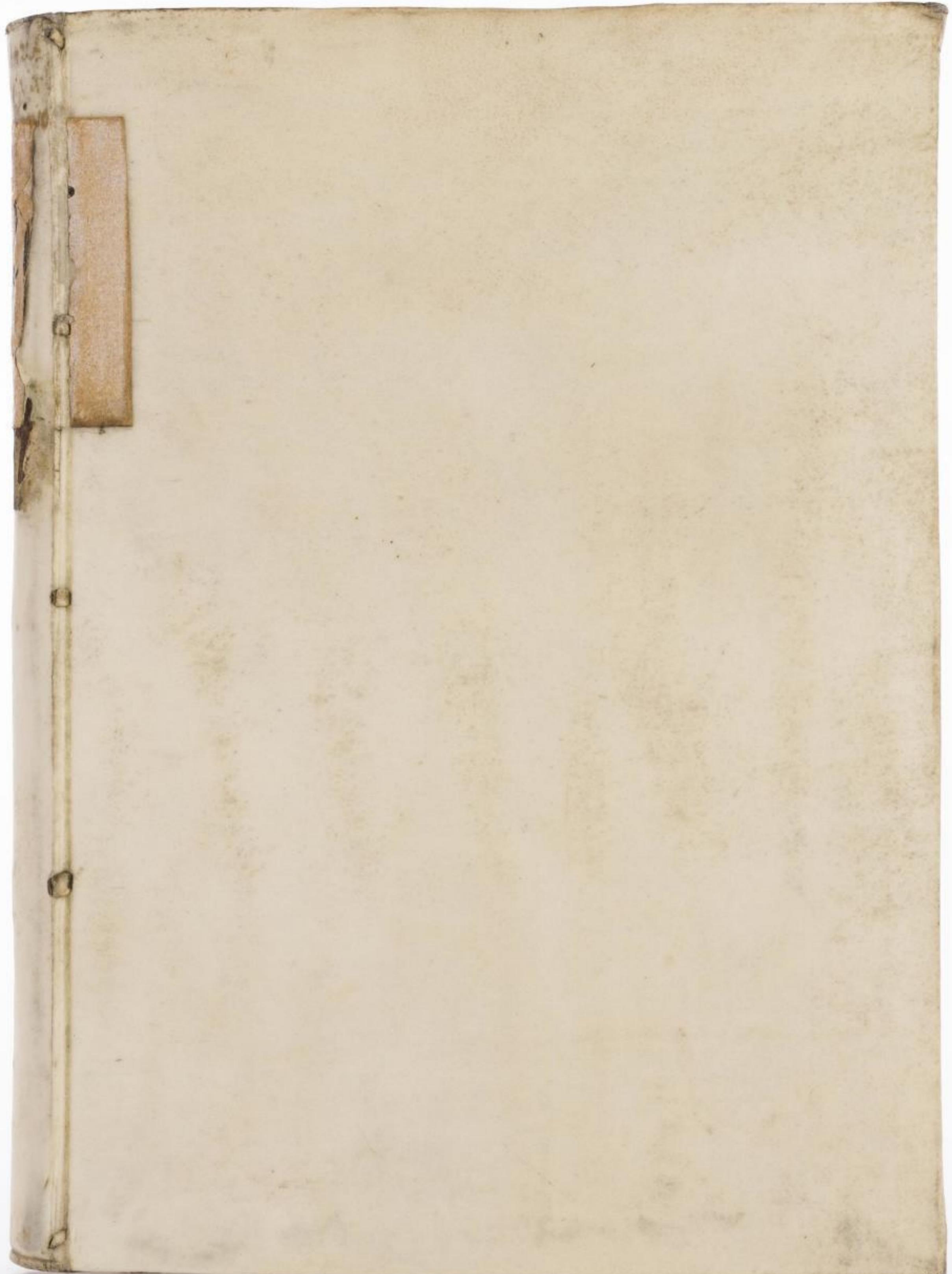
Impræſſū fuit hoc opus Venetiis. De anno M. CCCC.
LXXXII. Die uero. xiiii. nouembriſ.

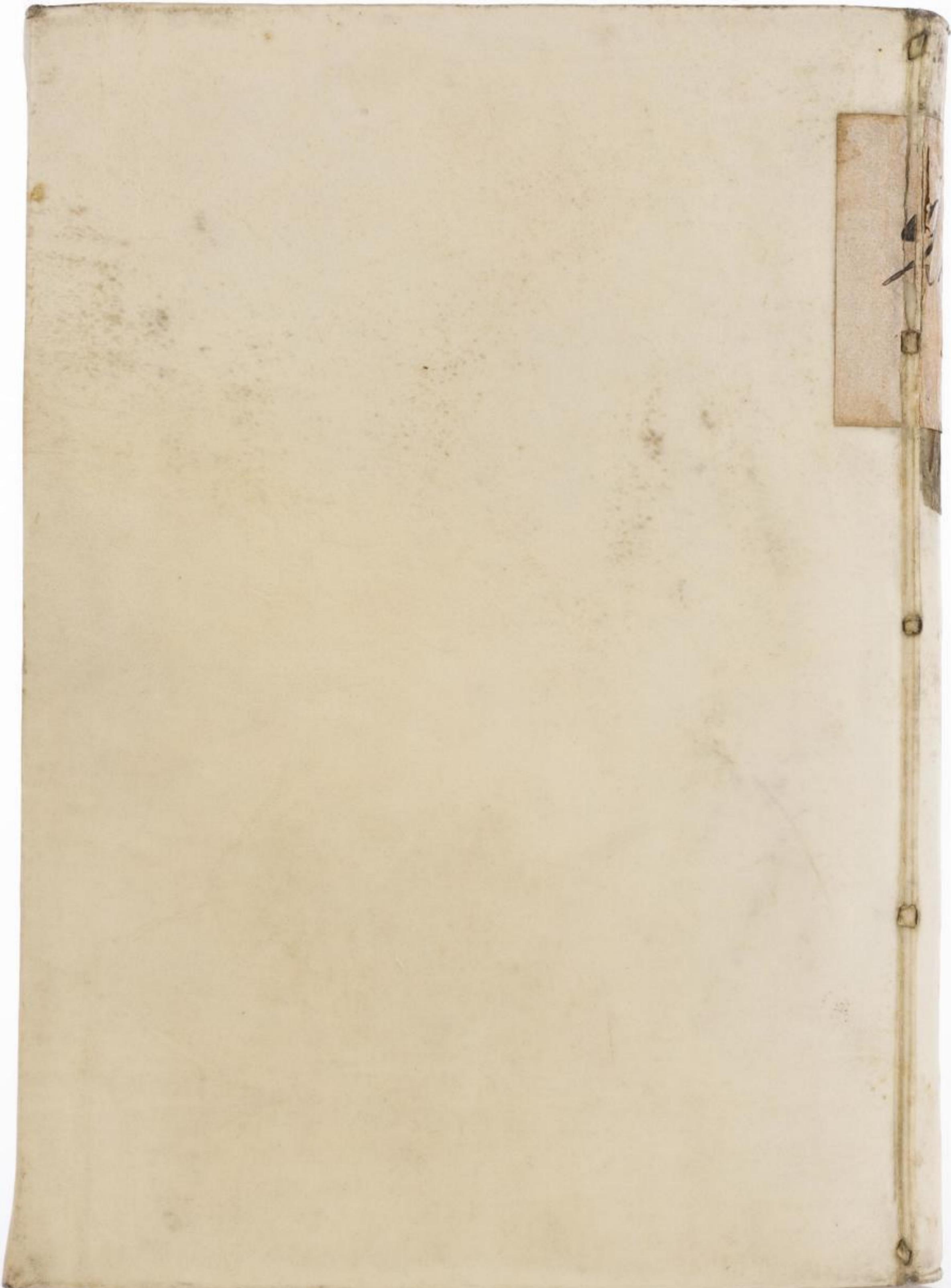
De Georgio Merula v. l' Histoire Secrete
de la Maſſon de Medicy par Vanillas. liv. 4. pag.
191. De Domino Calvenio ibid. pag. 172.

Je ne crois pas que les remarques critiques de
Merula contre les mélanges de Politien aient été
inspirées, quoique Muret en ait cité quelques unes
droits. Il les auroit apparemment lus en manuscrit.
Biblioth. critique Tom. III. chap. 22. p. 236.
v. Politian. Epist. lib. II. ep. 11. 16. & 17.

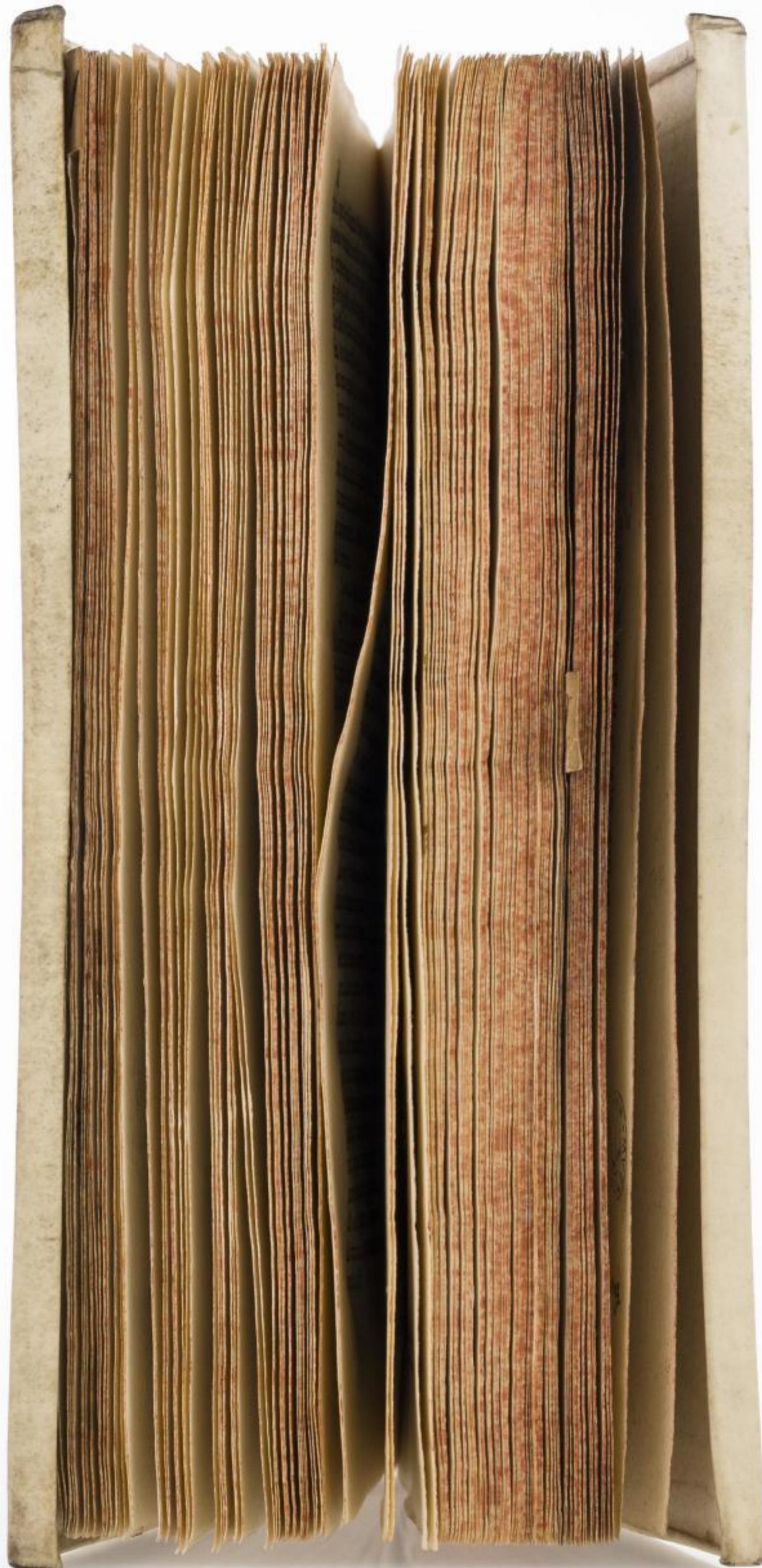
• 11 •

Konservator: M. Chrzanow
(2018). Fak. 2 PK 25

OPVSCVLVM APOLOGETICVM,

Q V O

FR. IOANNES ANNIUS VITERBIENSIS
Ord. Prædicatorum à Recentiorum, & Anti-
quorum calumnijs vindicatur

P E R

F. THOMAM MAZZA
FOR OLIVIENSEM

Et post Italicam Euulgationem
Bibliotheca a Milicia
F. IOANNE BAPTISTA ECTO
CIVIC VENETO 1790
Eiusdem Ordinis latinitate donatum.

ET

ILLVSTRISSIMO D.

D. AVGVSTINO
CORREGGIO
PATRITIO VENETO

Dicatum.

• 1790 •

RONCHI,

Apud Antonium Georgium Franch. Superiorum permisso.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

Interioris habet etiam periculi. Et quidquid
superodicitus sit, ad efficit, plenius
utique deviotus subducatur ad modum esti-
mū superemerit. Nam agnitosq; ipsos pro
metretus dōcēs, & cōmōdūs. Verū vero
metrū mītū. Omnesq; ferantur q;ā
lucā p̄q; ut. Namq; cōsideratīo īfectio
genitū. Nihil est q;ā p̄p̄tū dēdētū dēvīlū
plūmū ī dēcōlū. Tēcōlū ī tēgū. Sūspiciōlū
lūgū ī cōmīlū. Nō s̄ ī p̄c̄lū. Cōlū
p̄c̄lū ī s̄im̄b̄lū. Nō s̄im̄b̄lū. Nō s̄im̄b̄lū
yōmī ī cōp̄lū. Nō s̄im̄b̄lū. Nō s̄im̄b̄lū
moderatio ī gēmēdā. Nō s̄im̄b̄lū
les, profusa ī egentes chāsīlū, nō
ximē quos occulta premit inopia, suā
uissima morum cōmitas, verborum
affabilitas, vt omnes in tui dilectio-
nem trahas, te ab omnibus laudan-
dum exhibent, & super omnem lau-
dationem extollunt. At quorsum
pergo? volare contendō, cum sim

de

... illa conuictus tandem, ut pateras et
... etiam quod est in humeris; priusque volvatur omni
... videntur, ut in primis contra Eusebium Apolloni... b. viii
... etiam exibit Quodammodo Quodammodo Predicatorum I. l.
... tot huiusmodi, & calumniatores l. v. gal
... q. acutum in calumniam abscondunt, uti
... quoque Apologico hoc discutimus
... que ostenduntur in ipsius tractatu, hoc est
... triago per Manibus eiusdem Compromis
... descendere voluisse. Meritis taliter inimicorum fortissimis
... iniquam, inimicorumq. acutis, a gloriae que, & iniquorum
... venenatos iecos refellere, pro viribus decreuerat, & quod veritas cu
... magis effulgeat, iniquitate illi dimittit denique, & tam
... eximi viri innocentes obsecravit, in suis compurcatam
... vindicem. Mirum equum Humanisticus lector, quam
... malo omni sua Anniversariationes adiungit, cum enim
... ipse imbutus sibi pugnare laborans profectus quod in omnia
... e-possibilis, non nobis exterritus ubi quisquis anima in domum suam
... diorum commoda ut ipso faciliter donaret, hinc illi quo
... malorum myriades eucubant a qua prospiciens fallaci Matheo
... illa fides, dicenda profecto, nesciunt quid ab aegroscopo a
... gentilium agorem opium interponit. A. in q. egnor meum
... Nendum enim superstitio, deinde post modus, & tam
... hominum spem in auctoritate dicitur, iniquissimis
... censuris semper expeditum videtur. Vndeque Claudianus di
... xcessusq. annis A. 1515 in 1516 quod I. et si quis in die q. xiV
... - Anno 1515 attamen oblitio. Ita in die magna aperte iniquam
... datum est l. febr. in die enim possit contumelie & septuaginta
... eobios esse sonere danos & accusatos necluduntur. & rabiisq.
... risfieriis perplutes, inoniam pugna, stylumq. pugna
... torqueantur. Ad Augustum sancte cecinit Horatius millesimis
... minimaq. Dileximus qui remandit obitum q. sepius amatoe obitum. b. 2.
... x. am. Notumque faciat parvam tabernaculaq. in locis
... m. Comperit inquit supra omnia si ei obitum q. sepius amatoe
... Atq. Amico pietate capio dicetur tu quoniam tunc in pietate
... rent

A

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

78

Pruden-
-tū. A
-eū; s
-ib.I.
-Non
Pruden-
cū. illud
rus, dixerat. Illud vnum intendo fori & inelo-
stabilis ani-
mo, & cū
lacessitam inoccidentiam descendere.

• This & the same year he died.

Oppositaque volantis maculam depellere parma.

Hinc videlicet iofinapropriisque eam Propertius vites adfingit A
-mloq[ue]t[ur] q[uod] dicitur, p[ro]p[ter] q[uod] n[on] s[er]uit[ur] p[ro]p[ter] T
-sotimus, amicu[m] q[uod] c[on]sumed[ur] p[ro]p[ter] q[uod] s[er]uit[ur] p[ro]p[ter]
Nidus f[ac]tus est p[er] h[ab]itu[m] v[er]o p[er] p[ar]t[em] q[uod] s[er]uit[ur] p[ro]p[ter]
p[ar]t[em] q[uod] s[er]uit[ur] p[er] h[ab]itu[m] v[er]o p[er] p[ar]t[em] q[uod] s[er]uit[ur] p[ro]p[ter]
cognitio recidivis interuenientem, expe[ci]t[ur].

Et ipse fuit iste, sicut apud quia totum litterarum in illo etiam tam
modesta latitudo, illius fuit enim pauperrimus papa, non enim papa. Et enim
in Fratres Iohannes Annos ex antiqua, ea que nobis fabula Aeg-
ripa, y quae & Nicanor Viterbiij Anno Laetitia millesimo quinque ge-
-nere mortuus secundum orationem suam in Progenitoribus
nobilitatis, quos furcidos pro genio proprieate constat. Ille fuit filius
Baptistae Annas Viterbiensis, et historicus celeberrimus, v enim
ex eius libris Romanorum Implementorum prodidit, et Antoninus
Morus, & Comodus illi, et quod post in Vrbinis sumi Orbem se
succurrunt, in cogitatione nobilissimi, quaeque pariter iuste bantur
sancti dores, que se sequuntur. Ordinantes amplexu cunctis labo-
-rante cumulatissime exornantur, sed in opere spesi, et in
solidioris ingenij, ac solidioris pietatis adolescentia. Predicando
familiam incepit omnium ingloriosum capitulum, et chapterum, et studijs
sacrarum litterarum totus incumbens mitra in modum profe-
cit, usque peculiari genio singularium antiquitatum monu-
menta quam sedula diligentia peruoluens, quae honestatem
sunt virum Religiosum, cuiusmodi dedecet, ut hisque singulari
sibi curationem comparauit. Quia vero ex animi benignitate
omnibus prodeesse fuit, et operis delectabatur nullus, et quoniam par-
cens laboribus plura in etroque litterarum genere scripsit vor-
chinnia. Primum commentaria in placitis sacrae pagina librea,
at maxime commendantibus quod hoc est in Apocalypsim, et prophetias
Sexto Quarto Pontifici Melito condidit, et alioqui dicitur Cas-
trensis Orbiis Principibus dono misit, solidus in his demonstrans
Mahometum falsum sancti istud, in quo figuratur in
bestia, illa capitulo Apocalypsi scriptis verbis id est omnes scriptis
commentaria in omnes supra se compiles. Aut prius ibi Historiam
quoque excepit de Antiquitate, et Interpretatione gestis Etruri-
corum. Insuper quadragesimata quostiones de rebus Etruriis Viter-
biis. Libram quattuor institutionum de laicis et monachis
Aliud quoque volumen Ecclasiastice, et Ecclesiastice Chronographiae
Aliud de dignitate Magistri Sacri Palatii. Aliud proclarissimum
temporibus, ac de virginibus quaeroprius Hyppolite Regibus
Aliud de correctione typographica Etbaichorum, nouamque
Chronographiam copiose contra eulogias Cesariensis, quae post
ipsum pluribus scatere erroribus docebat, et adiungit clarissime
offendit in suis notis, & animaduertit in aliis in casib[us] factis. Aliis
ipius ex his tanti yni opera Amatores recitant, quia tem-
porum iniuria hominiusque negligenter maiores patre des-.

1036

B

derantue

1 quocumque fortis est nihil circumspectat nec persequitur habet
ostolidus pariter actuans quemadmodum i subfalsa occurrat
nam si subfalsa sit minor et auctorius eorum q minoris iudi-
ciora exerceat et ut geor peccauit si nomine indicum dicitur nisi
forte aliud putaveris et exercetere iudicia et iudicem esse pte
a te de te vellemente pseis cupio que tu appelles privata
iudicia; & quo auctorius nixus hec dictas; & item qd iudicium
a priuato opponas que de etymologia et significativa subfalsis
indicas et a vanillimi fuit ostentatoris; & quod hie patitur in
interpretatione pculati fuisse ita est qd plenius eruditus amicis in
interpretatione in hoc inaequale conatur nam si alter verba eo digne-
tachronia et alii tueretur. Sed verbantur illi sicut lucius qd
de aliis non legerat pte geor hic in probus non cessat jucundore.
5 Hic zonarii curam locum non adducetas ubi plenius legi
accidit qd gratia mea et tuus quis de te no multe misteriorum
zepit alius quoque cui plenius debet ealte regere. Qd ppi
cerba si pleno ne quis quide pceptor legerat qd iuxta secu-
digitorum ego hinc subfalsa diffissimam gaudeam qd sapientiam
meam non tam qd gloriante sed qd seculi obviam non cum libris sed
Hatis theophryasti de plantis opus recognoferemus primi fa-
dicamus spaciova theodoro colaz herpetarum dicit. in vñ hor
et agnoq km mille pro coloruti solitas. Ma pto plenius qd di-
cunt huius. pro vñ theodorus herpetarum fecerat uide
His pot plenius in serba qd alii correctores deplorat. Et ipso
stetho sicut hec dolorosum inibz plenius dicentes collit. Vñ
ad lib. triplenum; latens posita de scena et alijs p pleno brachii
rro a capituloq biopsobat qd plenius. Et in isto plenius p plenius
etiam uel ex parte qd pleno obliquum in medio latet qd superimponi
et non in grecis i omnius spacio qd scilicet in fronte et sagittaria non
qd ex parte qd lib. dollo ipsa statio appellatur his qd. Si apertus ab
dextro summo factura et commissura oportet secundum pte. de
de habeare de qd pte i latere latitudine frontis longitudine qd
p pte. Sunt in lib. Ciceronis p idem non nullus auctus qd pte. Et
autem in lib. pladit. Cetero huiusmodi qd lib. nullus dama-
bat; quā ēt cālinatores odio habebat qd eoz nomine a.c. iciper.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

quidam in angustiis lati crevit. diligis quid tam dictum de le-
galia loquimur. cuius verbi explanatione eti p[ro]p[ter]ius Georgi
in cætu patriciorum & quide in expositorum expostionibus
testis locupletissimus est hermatus barbarus cadiiffimus
& ingeniorman litterarum estimator. & in omni doctrina
ru[er] genere eminentissimus. a quo multos ante dies simul &
a georgio quesitum fuerat quid esset seplasia. Video iam te
perficitare fronte[rum]. quaq[ue] quid prefecturus sis non sentio ne
gar[er]e hoc alii potes[ti]s. sed ambi nequaq[ue] quotiens tu & pylades
me p[ro]p[ter]o h[ab]endis verbis adiutis rogitates n[on]c[on]tra tib[us]
apud Pliniu[m] seplasia legefetur & qui a[re]t[er]ebat[ur] in q[ui]ntu[m]
lescerat. nos a me diffimulando eludi. Non ergo labatis acquisi-
t[er]i. prel[im]inari hoc nobis indicare. Cumq[ue] respondi semia quae
decimo frans secissimo a sie pro seplasia legge tam nos in libro
perfecto Pliniu[m] libro fecisti. Irridebatis Mer[ist]e diligenter
qui locum depravauisset. audies hoc negare. non mihi obtemperare
partes defedeti respodisti fraus sepius a sie legendu[er]e. typ[us]
. Sex aia thus mitteretur. Nolui ego tune tibi furenti plura
de sensu Pliniu[m] disserere ut aliquando precepis in soueaz ca de
res. quod factum foret nisi alius te monuisse uno & altero
pacte facto loco Pliniu[m] ubi seplasia legebatur. qui item ne la
bereris in id quod propalam iactabas. te repressit in exposi
tione uidelicet illius ouidiani. Tollere nodosam nescit medi
cina podagram. Nec formidatis auxiliatur aquis. Non rabie
nec ex ea aquarum formidinem a poeta significari propal[er]a
contendebas. sed ex aqua intercute timorem nasci. contra
q[ue] Mer. interpretatus fuerat: Nam medici ut inquis ad rabi
bidi canis morsus sanandos remedia plurima tradunt: tibi
quoq[ue] accidisse id aiebas. quod si uerum in te fuit ad timore
aque nondum ueneras. Nisi forte rabies quam conceperas
corpo[rum] sanato mentem inuasit que nunc quoq[ue] tenet tuā.

FINIS

Impresso fuit hoc opus Venetiis. De anno M. CCCC.
LXXXII. Die uero. xiiii. nouembri.

Le Geor[gi]o Sternla v. l' Histoire Secrete
de la Maison de Medicy par Vanillas. liv. 4 pag.

De Romano Caldernio ibid. pag. 172.

